

SLOVENSKI

Izdaja časopisno-založniško podjetje Slov. poročevalca - Direktor: Rudi Janžura - Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak - Tiska: Tiskarna "Slovenija" - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 22-522 do 22-526 - Uprava: Ljubljana, Tomšičeva 5-11, telefon 22-522 do 22-526 - Oglasi: oddelček: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-163, za zunanje 21-832 - Poštni predal 29 - Tekoči račun Narodne banke 601-T-163 - Mesečna naročnina 200 din

Poročevalca

Sovjetska delegacija prispela v Beograd

Vso pot od letališča proti Belemu dvoru so množice Beograščanov pozdravljale jugoslovanske državnike in sovjetske goste z vzkliki: »Živel maršal Tito! Živel enakopravno sodelovanje med narodi!«

Beograd, 26. maja. Danes ob 17. uri je prispela v Beograd državna delegacija Sovjetske zveze s članom prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR in prvim sekretarjem CK KP Sovjetske zveze G. Nikito Hruščevim. Visoke sovjetske državne so sprejeli na zemunskem letališču predsednik FLRJ Josip Broz Tito in najuglednejši jugoslovanski drž. voditelji.

Na zemunskem letališču prav gotovo še ni bilo nikoli zbranih toliko novinarjev in fotoreporterjev kot danes popoldne, ko se jih je zbralo več kot sto, in to že eno uro pred napovedanim prihodom letala s sovjetsko delegacijo. Letališče je bilo okrašeno z jugoslovanskimi in sovjetskimi zastavami, pred glavnim poslopjem pa je bila položena velika rdeča preproga.

Kmalu po 16. uri je prikoral na letališče častna četa

Nikita Sergejevič Hruščev, član prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR in prvi sekretar CK KP ZSSR, se je rodil 1894 v Kalininski v Ukrajini. V mladosti rudar v Donbasu, je Hruščev leta 1918 stopil v boljševiško partijo in aktivno sodeloval v državljanski vojni. Po zmagi je bil na raznih partijskih mestih v Kijevu in Donbasu, istočasno pa končal delavsko fakulteto. Leta 1929 in 1930 je obiskoval Stalinsko industrijsko akademijo v Moskvi.

Hruščev je bil leta 1931 sekretar rajonskega partijskega komiteja v Moskvi, leto pozneje pa je postal eden izmed sekretarjev mestnega komiteja. Leta 1935 je bil izvoljen za prvega sekretarja moskovskega mestnega in oblastnega komiteja. Od 1934 je član centralnega komiteja VKP(b). Leta 1938 je bil izvoljen za sekretarja CK Ukrajinske komunistične partije. Med vojno je organiziral borbo ukrajinskih partizanov, od 1944 do 1947 pa je bil predsednik sveta ljudskih komisarjev Ukrajine.

Konec 1948 je bil Hruščev poklican v Moskvo, kjer je spet prevzel dolžnost prvega sekretarja moskovskega mestnega in oblastnega komiteja. Od 1953 je član politbiroja (pozneje prezidija) CK je postal že leta 1953, od septembra 1953 pa je prvi sekretar CK. Hruščev je poslanec Vrhovnega sovjeta drugega, tretjega in tretjega sklica. Od 1953 je tudi član prezidija Vrhovnega sovjeta. Ima številna odlikovanja za vojne in mirnodobne zasluge.

Uredba o vojaških upokojencih

Beograd, 26. maja. Zvezni izvršni svet je izdal uredbo, po kateri imajo vojaški zavarovanci, ki bodo upokojeni pred končnim polnim delovnim stažem in starostno dobo, pravico v smislu čl. 55 odst. 1 zakona o socialnem zavarovanju delavcev in uslužbencev pravico do posebne odpravnine.

Ta odpravnina bo znašala za oficirje in vojaške uslužbence oficirske stopnje 100.000 din, za podoficirje in vojaške uslužbence podoficirske stopnje pa 70 tisoč dinarjev.

Odpravnina se bo izplačevala poleg odpravnine, določene po uredbi o prejemkih vojaških oseb. Pravico do posebne odpravnine imajo tudi vojaške osebe po čl. 1 uredbe o socialnem zavarovanju vojaških oseb, ki so bile upokojene ali prevlede v rezervi s pravico do invalidnine po določbah te uredbe ali po predpisih v njenem čl. 18 odst. 1.

VREME

Napoved za petek: Se suho, vendar precej oblačno vreme. Zladi vzhodni Sloveniji. Temperature ponoči med 5 in 10, podnevi med 14 in 20 stopinj C.

da Kardelja in Aleksandra Rankoviča, predsednika republikanskih ljudskih skupščin Petra Stambolića, Djura Pucara, Lazarja Koliševskega, Blaža Jovanovića in državnega sekretarja za zunanje zadeve Kočo Popovića.

Nikolaj Aleksandrovič Bulganin, predsednik sveta ministrov ZSSR, maršal Sovjetske zveze, je bil rojen 1895 v Nižnem Novgorodu (Gorkem). V pripravi za Oktobersko revolucijo je stopil v boljševiško partijo. Kmalu nato so ga poslali v vserusko izredno komisijo, kjer je opravljal vodilne dolžnosti od 1918 do 1922, ko je

prevzel delo v gospodarstvu. Pet let je opravljal različne dolžnosti v organih višjega sveta narodnega gospodarstva. Leta 1927 je postal direktor moskovskega elektroavoda.

Januarja 1931 je bil Bulganin izvoljen za predsednika moskovskega mestnega sovjeta, julija 1937 pa za predsednika sveta ljudskih komisarjev Ruske FSRS. Od 1938 do 1941 je bil namestnik predsednika sveta ljudskih komisarjev ZSSR, istočasno pa na čelu uprave državne banke.

Ko je izbruhnila vojna, je Bulganin stopil v sovjetsko armado. Do 1943 je bil član vojnega sveta zahodne fronte, nato pa druge

baltske in prve beloruske fronte. Leta 1944 je bil imenovan za člana državnega obrambnega odbora in namestnika ljudskega obrambnega komisarja ZSSR, ko je komisarjat vodil Stalin.

Marca 1947 je Bulganin postal minister oboroženih sil in namestnik predsednika sveta ministrov. Dve leti pozneje je bil razrešen dolžnosti resornega ministra, ostal pa je namestnik predsednika sveta. Po Stalinovi smrti in reorganizaciji sveta ministrov je poslanec vrhovnega sovjeta, prvega, drugega in tretjega sklica. Odlikovan je s številnimi odlikovanji za vojne in mirnodobne zasluge.

Gardijska godba je intonirala sovjetsko in jugoslovansko himno. Predsednik Tito je visokim sovjetskim gostom predstavil ostale jugoslovanske funkcionarje in predstavnike diplomatskega zbora. Nato je zadonelo rezko vojaško povelje »Mirno!« in zastava gardijske čete se je povesila v pozdrav visokim gostom. Godba je zaigrala vojaško koraknico, podpolkovnik Jankovič pa je raportiral, da je gardijski odred pripravljen za pozdrav. Tito in njegovi visoki gostje so nato pregledali gardijsko častno četo, nakar je šef sovjetske delegacije Nikita Hruščev stopil pred mikrofonom beograjskega radia in pozdravil jugoslovanske narode.

Ko je končal svoj govor, se je G. Nikita Hruščev s predsednikom Titom odpravil v letališče. V drugem avtomobilu sta se odpravila Bulganin in Kardelj, v tretjem Mikoijan in Rankovič itd.

Po vseh ulicah od letališča proti Belemu dvoru so dolgo kolono avtomobilov z visokimi jugoslovanskimi funkcionarji in sovjetskimi gosti pozdravljale velike množice Beograščanov z vzkliki »Živel maršal Tito!« »Živel enakopravno sodelovanje med narodi.«

M. P.

Diplomska kronika

Beograd, 26. maja (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes ob 10. uri v Belem dvorcu izrednega in pooblaščenega veleposlanika LR Kitajske g. Vu Sju Cjuana, ki mu je izročil poverilnice. Pri izročitvi listin so bili navzoči državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, generalni sekretar predsednika republike dr. Jože Vilfan in šef protokola predsednika republike dr. Sloven Smolaka. V spremstvu kitajskega veleposlanika sta bila svetnik g. Ču Cju Je in ataše Sun Cin Huaj.

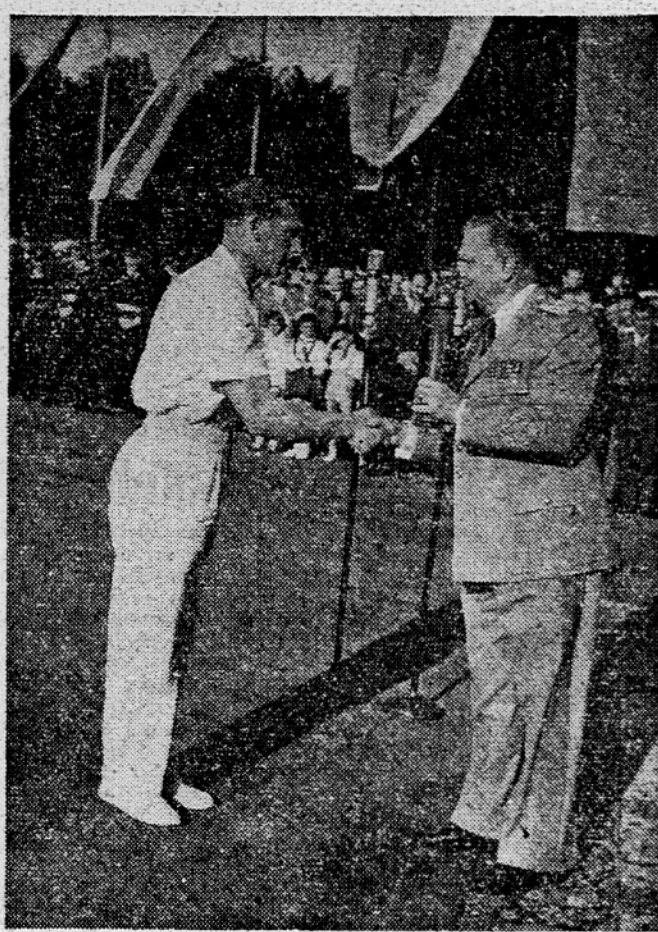
Pariz, 26. maja. (Tanjug). Predsednik Francoske republike Rene Coty je sprejel danes popoldne novo imenovanega jugoslovanskega veleposlanika v Parizu dr. Aleša Beblerja, ki mu je izročil poverilnice. Predsednik Coty se je pol ure prisrčno razgovarjal z jugoslovanskim veleposlanikom.

Povabilo na obisk v ZSSR

Beograd, 26. maja. Vrhovni svet ZSSR je povabil delegacijo jugoslovanske ljudske skupščine na obisk v Sovjetsko zvezo in izrazil upanje, da bo ta obisk prispeval k nadaljnemu zboljšanju prijateljskih odnosov med obema državama. Jugoslovanska skupščina bi morala določiti čas bivanja delegacije v Sovjetski zvezi. Tako je bilo pisano v telegramu Moši Pijadi, ki sta ga 25. maja poslala predsednik zveznega sovjeta A. Volkov in predsednik sovjeta narodnosti V. Laciš. V zvezni ljudski skupščini so izjavili, da so povabilo prejeli z veseljem in ga še ni znan. (Jugopres).

Obisk v Izraelu

Jeruzalem, 26. maja (AFP). Predsednik burmanske vlade U Nu bo 29. maja prispel v Izrael, kjer bo stal 5 dni. U Nu je prvi poglavar tuje države, ki obišče Izrael. Poučeni krogi v Jeruzalemu zanižajo govorice, da bo predsednik burmanske vlade poskušal zblizati Izrael z arabskimi državami. U Nu bi nedvomno rad prevzel to nalogo, za katero ima vse pogoje, saj ima njegova vlada zelo dobre zveze z arabskimi državami, vendar pa tega ne bo storil, če ga ne bo zaprosila ena izmed prizadetih strani.

Načelnik »Partizana« iz Novega mesta Milan Smerdu je izročil predsedniku republike pozdrave in čestitke slovenskega udstva z željo, da bi se dolgo živelo in napredek naše socialistične domovine.

Ze sredi maja so krenile glavne republiške šafete z vrha Triglava, iz Splita, Titograd, Sarajeva, iz rudnika Trepča, z gradbišča »Jugohroma« v Jegunovcih ter armijske šfete iz Kopra, Pulja, Podgore, Sarajeva in iz Slivova. Na vsej poti skozi nešteta naselja, vasi in mesta so jih slavnostno sprejemale delovne množice.

V sredo popoldne je bila na ljubljanskem letališču slavnost pred sprejemom in odhodom letalske šfete s pozdravi predsedniku Titu. Tudi iz raznih drugih krajev države so v sredo krenila letala s krajevnimi šfetafami do letališča na Batanjici, kjer so sestavili glavno šfeto Jugoslovanske vojnega letalstva, ki jo je helikopter prepeljal na stadion JLA.

Neštete množice po beograjskih ulicah so navdušeno pozdravljale šfete, ki so ob 16.10. prispale na stadion JLA, kjer so se zbrale pred odhodom v Beli dvor.

Nad 50.000 Beograščanov, med katerimi so bili v glavni loži tudi predsednik zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanović, član zveznega izvršnega sveta Milentije Popović in predsednik Ljudske mladine Jugoslavije Milijan Neorčić, je navdušeno pozdravljalo nosilce šfetafah palic.

Po kratki svečanosti so nekoliko pred 17. nosilci osmih šfetafah palic s pozdravnimi pismi iz vseh ljudskih republik in JLA ter čuvarjev naših mej prispeli v Beli dvor.

Med njegovim govorom se je pred dvor pustila jata gozbov. Rumeni golob je prinesel šfeto v roke tovariša Tita. V parku Belega dvora je bil nato izveden program članov »Partizana«, ki so s svojimi telovadnimi točkam navdušili predsednika republike in goste. Pri tem programu so sodelovali tudi pionirji iz Ljubljane ter mladinci in mladinke iz Maribora.

Med njegovim govorom se je pred dvor pustila jata gozbov. Rumeni golob je prinesel šfeto v roke tovariša Tita. V parku Belega dvora je bil nato izveden program članov »Partizana«, ki so s svojimi telovadnimi točkam navdušili predsednika republike in goste. Pri tem programu so sodelovali tudi pionirji iz Ljubljane ter mladinci in mladinke iz Maribora.

Med njegovim govorom se je pred dvor pustila jata gozbov. Rumeni golob je prinesel šfeto v roke tovariša Tita. V parku Belega dvora je bil nato izveden program članov »Partizana«, ki so s svojimi telovadnimi točkam navdušili predsednika republike in goste. Pri tem programu so sodelovali tudi pionirji iz Ljubljane ter mladinci in mladinke iz Maribora.

Med njegovim govorom se je pred dvor pustila jata gozbov. Rumeni golob je prinesel šfeto v roke tovariša Tita. V parku Belega dvora je bil nato izveden program članov »Partizana«, ki so s svojimi telovadnimi točkam navdušili predsednika republike in goste. Pri tem programu so sodelovali tudi pionirji iz Ljubljane ter mladinci in mladinke iz Maribora.

Med njegovim govorom se je pred dvor pustila jata gozbov. Rumeni golob je prinesel šfeto v roke tovariša Tita. V parku Belega dvora je bil nato izveden program članov »Partizana«, ki so s svojimi telovadnimi točkam navdušili predsednika republike in goste. Pri tem programu so sodelovali tudi pionirji iz Ljubljane ter mladinci in mladinke iz Maribora.

Med njegovim govorom se je pred dvor pustila jata gozbov. Rumeni golob je prinesel šfeto v roke tovariša Tita. V parku Belega dvora je bil nato izveden program članov »Partizana«, ki so s svojimi telovadnimi točkam navdušili predsednika republike in goste. Pri tem programu so sodelovali tudi pionirji iz Ljubljane ter mladinci in mladinke iz Maribora.

Med njegovim govorom se je pred dvor pustila jata gozbov. Rumeni golob je prinesel šfeto v roke tovariša Tita. V parku Belega dvora je bil nato izveden program članov »Partizana«, ki so s svojimi telovadnimi točkam navdušili predsednika republike in goste. Pri tem programu so sodelovali tudi pionirji iz Ljubljane ter mladinci in mladinke iz Maribora.

Med njegovim govorom se je pred dvor pustila jata gozbov. Rumeni golob je prinesel šfeto v roke tovariša Tita. V parku Belega dvora je bil nato izveden program članov »Partizana«, ki so s svojimi telovadnimi točkam navdušili predsednika republike in goste. Pri tem programu so sodelovali tudi pionirji iz Ljubljane ter mladinci in mladinke iz Maribora.

Nad sto novinarjev bo poročalo o razgovorih

Beograd, 26. maja. (Od našega stalnega dopisnika). V novo urejenem centru za informacije je bila danes popoldne tiskovna konferenca zastopnika državnega sekretariata za zunanje zadeve s tujimi in domačimi novinarji, ki bodo poročali o sestanku jugoslovanskih in sovjetskih voditeljev v Beogradu.

Aleksander Sokorac, zastopnik državnega sekretariata je pozdravil reprezentativni zbor tiskovnih novinarjev in jim dal glavna obvestila o prihodu in bivanju sovjetskih gostov, ki bodo med svojim bivanjem obiskali tudi industrijska središča in razne kulturne znamenitosti.

V novi zgradbi »Borbe«, kjer je informativni center, se je bralo več kot sto domačih in tujih novinarjev in fotoreporterjev ter filmskih snemalcev, ki bodo s svojimi poročili, slikami in filmi obveščali javnost vsega sveta o poteku razgovorov med najvišjimi jugoslovanskimi in sovjetskimi voditelji. Slišati je bilo domala vse evropske jezike, pa tudi ZDA so poslale v Beograd mnogo svojih najboljših novinarjev, fotoreporterjev in kinosnemalec. Za vse informacije, ki jih bodo želeli, se bodo novinarji obračali na informativni center, kjer bodo skušali njihovi radovednosti ugoditi uslužbenci oddelka za tisk državnega sekretariata za zunanje zadeve. Uradni jezik na tiskovnih konferencah, ki bodo vsak dan enkrat v centru za informacije, bodo srbohrvatski, ruski in angleški, novinarji pa bodo lahko dobivali informacije tudi v francosčini in nemščini. Za čim hitreje zveze tujih novinarjev z njihovimi uredništvi so v centru za informacije postavili šest telefonskih kabin in dva teletipnija, na bližnji pošti v Kolarčevi ulici

pa jim bo na razpolago nadaljnjih 9 telefonskih kabin. Uslužbencem PTI je bilo naročeno, da morajo dati novinarjem prednost pri telefonskih razgovorih. Tuji novinarji bodo lahko tudi pošiljali in sprejemali brzojavke in tudi svoje filme bodo lahko poslali nerazvite takoj svojim redakcijam. M. P.

pa jim bo na razpolago nadaljnjih 9 telefonskih kabin. Uslužbencem PTI je bilo naročeno, da morajo dati novinarjem prednost pri telefonskih razgovorih. Tuji novinarji bodo lahko tudi pošiljali in sprejemali brzojavke in tudi svoje filme bodo lahko poslali nerazvite takoj svojim redakcijam. M. P.

pa jim bo na razpolago nadaljnjih 9 telefonskih kabin. Uslužbencem PTI je bilo naročeno, da morajo dati novinarjem prednost pri telefonskih razgovorih. Tuji novinarji bodo lahko tudi pošiljali in sprejemali brzojavke in tudi svoje filme bodo lahko poslali nerazvite takoj svojim redakcijam. M. P.

pa jim bo na razpolago nadaljnjih 9 telefonskih kabin. Uslužbencem PTI je bilo naročeno, da morajo dati novinarjem prednost pri telefonskih razgovorih. Tuji novinarji bodo lahko tudi pošiljali in sprejemali brzojavke in tudi svoje filme bodo lahko poslali nerazvite takoj svojim redakcijam. M. P.

pa jim bo na razpolago nadaljnjih 9 telefonskih kabin. Uslužbencem PTI je bilo naročeno, da morajo dati novinarjem prednost pri telefonskih razgovorih. Tuji novinarji bodo lahko tudi pošiljali in sprejemali brzojavke in tudi svoje filme bodo lahko poslali nerazvite takoj svojim redakcijam. M. P.

pa jim bo na razpolago nadaljnjih 9 telefonskih kabin. Uslužbencem PTI je bilo naročeno, da morajo dati novinarjem prednost pri telefonskih razgovorih. Tuji novinarji bodo lahko tudi pošiljali in sprejemali brzojavke in tudi svoje filme bodo lahko poslali nerazvite takoj svojim redakcijam. M. P.

pa jim bo na razpolago nadaljnjih 9 telefonskih kabin. Uslužbencem PTI je bilo naročeno, da morajo dati novinarjem prednost pri telefonskih razgovorih. Tuji novinarji bodo lahko tudi pošiljali in sprejemali brzojavke in tudi svoje filme bodo lahko poslali nerazvite takoj svojim redakcijam. M. P.

pa jim bo na razpolago nadaljnjih 9 telefonskih kabin. Uslužbencem PTI je bilo naročeno, da morajo dati novinarjem prednost pri telefonskih razgovorih. Tuji novinarji bodo lahko tudi pošiljali in sprejemali brzojavke in tudi svoje filme bodo lahko poslali nerazvite takoj svojim redakcijam. M. P.

pa jim bo na razpolago nadaljnjih 9 telefonskih kabin. Uslužbencem PTI je bilo naročeno, da morajo dati novinarjem prednost pri telefonskih razgovorih. Tuji novinarji bodo lahko tudi pošiljali in sprejemali brzojavke in tudi svoje filme bodo lahko poslali nerazvite takoj svojim redakcijam. M. P.

pa jim bo na razpolago nadaljnjih 9 telefonskih kabin. Uslužbencem PTI je bilo naročeno, da morajo dati novinarjem prednost pri telefonskih razgovorih. Tuji novinarji bodo lahko tudi pošiljali in sprejemali brzojavke in tudi svoje filme bodo lahko poslali nerazvite takoj svojim redakcijam. M. P.

Raznarodovalna akcija na Tržaškem se nadaljuje

Trst, 26. maja. Zadnje policijske odločbe nekaterim slovenskim gostilničarjem v mestu in okolici, da morajo za nedoločen čas zapreti svoje lokale, povzročajo vedno večjo zaskrbljenost med prebivalstvom. Ne gre več za osamljene primere, saj so do sedaj zaprli že okoli 15 slovenskih lokalov. Poleg tega pa je policija pred nedavnim ukinila dovoljenje za predvajanje filmov v kinodvorani v Dolini. Povsod so lastniki Slovinci. Primerilo se je tudi, da je policijski funkcionar zaprl slovenski gostinski obrat v mestu, lastnik lokalpa je sele čez osem dni zvedel, na osnovi kakšnih obtožb mu je policija prepovedala izvrševati obrt.

Izvršni odbor Slovenskega gospodarskega združenja je natančno proučil vse dosedanje policijske ukrepe ter ugotovil, da gre za nakretno raznarodovalno akcijo, ki ima za cilj izpodkopavati gospodarski obstoj slovenskega dela prebivalstva na Tržaškem in da je ravnanje italijanskih oblasti v nasprotju s posebnim statutom londonškega sporazuma.

Ugotovili so tudi, da so odločbe o zapori slovenskih obratov, ki navajajo poleg manjših prekrškov kot glavni razlog, da

Ugotovili so tudi, da so odločbe o zapori slovenskih obratov, ki navajajo poleg manjših prekrškov kot glavni razlog, da

Ugotovili so tudi, da so odločbe o zapori slovenskih obratov, ki navajajo poleg manjših prekrškov kot glavni razlog, da

Ugotovili so tudi, da so odločbe o zapori slovenskih obratov, ki navajajo poleg manjših prekrškov kot glavni razlog, da

Ugotovili so tudi, da so odločbe o zapori slovenskih obratov, ki navajajo poleg manjših prekrškov kot glavni razlog, da

Ugotovili so tudi, da so odločbe o zapori slovenskih obratov, ki navajajo poleg manjših prekrškov kot glavni razlog, da

Ugotovili so tudi, da so odločbe o zapori slovenskih obratov, ki navajajo poleg manjših prekrškov kot glavni razlog, da

so se v lokalih »zbirali ljudje določene politične pripadnosti, neutemeljene. Tudi, če bi bilo res tako, gostilničar tega ne more preprečiti, saj italijanski zakon določa, da se ne sme nikomur zabraniti vstopa v lokal.

Slovensko gospodarsko združenje v Trstu je zato podvelo vrsto korakov v obrambo slovenskih obratov pri italijanskih oblasteh in med drugim obvestilo o kršitvah sporazuma tudi jugoslovanski konzulat in Trstu in ga zaprosilo za pomoč.

S. L.

SKLICANJE SEJE ODBORA ZA PRORACUN ZBORA PROIZVADJALCEV LJUDSKE SKUPSCINE LR SLOVENIJE

Predsednik odbora za proračun republiškega zbora ljudske skupščine LRS sklicuje 7. sejo za ponedeljek 30. maja ob 10. uri v poslopju Ljudske skupščine LRS.

Predlog dnevnega reda: Razprava o izvršitvi proračuna v prvem tromesečju 1955.

Iz tajništva LRS

SKLICANJE SEJE ODBORA ZA PRORACUN ZBORA PROIZVADJALCEV LJUDSKE SKUPSCINE LR SLOVENIJE

Predsednik odbora za proračun republiškega zbora ljudske skupščine LRS sklicuje 7. sejo za ponedeljek 30. maja ob 10. uri v poslopju Ljudske skupščine LRS.

Predlog dnevnega reda: Razprava o izvršitvi proračuna v prvem tromesečju 1955.

Iz tajništva LRS

OB ROBU
dogodkov

Priprave

Sovjetska zveza je precej jasno povedala že vnaprej, da namerava na četverni konferenci ponuditi zahodnim veleislam »spravo« z določenimi pogoji; prvi med temi pogoji je neutralizacija Nemčije, ki pa bi bila zato združena in kjer bi — kot vse kaže, prišlo tudi do slobodnih volitev, ki jih je predlagal Zahod, ki pa so jih Rusi zavrnili.

Ta rešitev po zgledu Avstrije pa očitno hudo vznemirja zahodne vlade. Na eni strani je očitno, da je sovjetska ponudba vsaj za Nemce zelo slobodna. Govorilo se je celo o povabilu Dr. Adenauerja v Moskvo, kjer naj bi se po zgledu avstrijskega kanclerja Rauba pogajal v imenu suverene Zahodne Nemčije s sovjetskimi državljani. Te napovedi bržkone niso bile brez podlage, kajti sicer bi si ne mogli raztolmačiti »živahnosti«, sredi katere se je zadnje dni znašel Bonn.

Dr. Adenauer je pozval na posvetovanje zahodnonemške veleposlanike v Washingtonu, Londonu in Parizu. Pri tem je Eisenhower poslal kanclerju Adenauerju posebno poslanico, ameriški zunanji minister Dulles je odkrito povedal, da so ZDA proti neutralizaciji Nemčije, če bi ji zaradi tega nastala sredi Evrope praznina, ki bi hudo prizadela celotni obrambni sistem, ki so ga s težavo uresničile zahodne vele-

sile. London se je glede tega obotavljal. Slišati je bilo celo, da sir Eden ni povsem nasproten rešitvi nemškega vprašanja, kakor ga predlagajo Rusi. Toda Američani so bržkone pritisnili na London, da je napovedi zavzel isto stališče, kot ga je formalno Dulles. Toda nič ne kaže, da bi bili tudi Francozi istega mnenja, kajti sicer bi londonski »Times« ne pozval zahodne veleisle, naj se vendar zedinijo.

Tudi Dr. Adenauer je spre-govoril. Zahteval je, da naj ameriške in britanske čete še nadalje ostanejo na nemškem ozemlju, s čimer je prevzel Dullesovo koncepcijo. Socialnodemokratska opozicija je ostro napadla to »ameriško stališče«. Dr. Adenauerja, češ da se pri takšni izjavi gotovo ne kaže »nemška samostojnost«. Sicer so tudi socialni demokrati proti neutralizaciji Nemčije, so pa zato, da bi bila združena Nemčija neodvisna tako od zahodnega kot od vzhodnega bloka, oborožena, a ne agresivna, aktivna ne pa politično pasivna in zato tudi ne nepomembna »praznina« sredi Evrope.

—sic

Konfekcija

Na Dunaju zaseda 4. kongres Svetovne konfederacije svobodnih sindikatov.

So reči, ki si jih vsak izbira in kroji po svojem okusu in potrebi, pa tudi možnostih. Na primer, obleka. Ker imajo pač vsake oči svojega »malarija«, kot pravi pregovor. Ta si skrbno izbira blago, kroji in krojača in bdi nad vsako podrobnostjo, drugi stopi v trgovino in si kupi še sešito obleko v konfekciji. Pa še ta si izbira vsaj med tremi ali štiri modeli, da zadovolji svoj okus.

Jakob Potofsky, funkcionar ameriškega sindikata delavcev konfekcijske industrije je s temi rečmi gotovo domač in ve, koliko prizadevanja je treba, da so izdelki njegove stroke raznovrstni in kvalitetni, taki, da zadovoljijo individualni okus in osebnost odjemalcev.

Cemu se torej on, George Meany, Charles Kreindler in drugi ameriški sindikalni voditelji tako silno trudijo, da bi si morale delavske organizacije po vsem svetu nataktni enotno moduro konfekcijske hiše »CIO« in »AFL«?

»Sindikalisti morajo biti antikomunisti, Svetovna konfederacija svobodnih sindikatov ne more biti neutralna, izboljšanje življenjske ravni delavcev je mogoče doseči samo pod demokratičnim režimom,« je dejal na kongresu George Meany, predsednik združene CIO in AFL.

Neverjetno je, kako se v svoji trdovratni zagledanosti v »American way of life« (ameriški način življenja) prav zastopniki delavskega razreda skladajo do pike z najboljšimi zadnjaškimi elementi ameriške družbe.

—bus

Osvobodilna vojna v Severni Afriki

Arabska liga bo podpirala severnoafriške nacionaliste, njena glasila pa poročajo, da se je vojna za osvoboditev že začela — Podpis francosko-tunizijskega sporazuma še vedno »vprašanje dni«

Kairo, 26. maja (AFP). Po-močni generalnega sekretarja Arabske lige Ahmed el Sukeiri je danes sprejel delegate severnoafriških nacionalistov in jim zagotovil, da jih bo Arabska liga podprla v njihovi borbi proti francoskemu preganjanju. Dejal je: »Arabske države bodo vedno podpirale pravične zahteve svojih bratov v Severni Afriki.« Izrazil je prepričanje, da bodo borbo arabskih narodov v Severni Afriki podprle tudi azijske države.

Vsi arabski časopisi v Kairu objavljajo na prvih straneh članke o Severni Afriki. »Al Gumhuriya« piše: »V Severni Afriki se je začela vojna za osvoboditev. Dobro organizirana nacionalistična vojska se bori proti sto tisočim pripadnikom francoskih enot.« »Al Ahram« sodi, da je Francija v Alžiru v zelo resnem položaju. »Al Akbar« pa navaja, da je bilo v 20 dneh v Alžiru in Maroku ubitih 90 ljudi, ranjenih pa 214.

Agencija France Presse poroča iz Pariza, da je predsednik francoske vlade Edgar Faure iz-

javil, da želi Francija čimprej prenesti notranjo avtonomijo na Tunizijo. Danes prideta v Pariz predsednik tunizijske vlade Tahar ben Amar in generalni rezident Boyer de la Tour. Člani francoske in tunizijske delegacije so imeli danes novo sejo. Trdijo, da je podpis francosko-tunizijskega sporazuma vprašanje dni.

Glede položaja v Alžiru so v Parizu še vedno vznemirjeni.

Danes so se izkrcala v alžirskih pristaniških nova ojačenja. Tja je prispel tudi minister za notranje zadeve Bourges-Maunoury, ki bo napravil inspekcijsko potovanje in podal vladi nadrobno poročilo o položaju. Več alžirskih občinskih svetnikov noče govoriti z ministrom Maunouryem, da bi tako izrazil protest proti sedanjim politiki pariške vlade.

Na današnji seji komitaja za zunanje zadeve francoske narodne skupštine je minister za Tunizijo in Maroko Pierre Ju-ly izjavil, da francoska vlada priznava samo sedanega maroškega sultana Ben Arafu in da vrnitev bivšega sultana Ben Jusafa ne pride v poštev. Vpra-

šanje dinastije je namreč še vedno povod za zelo ostre spore v Maroku, kjer nacionalna gibanja zahtevajo, da se vrne na prestol stari sultan.

Sovjetski odgovor

Moskva, 26. maja. (Tanjug.) Sovjetska zveza je danes odgovorila na noto, ki jo je 10. maja veleposlanik Velike Britanije v Moskvi Hayter izročil ministru za zunanje zadeve Molotovu o sklicanju četverne konference. Sovjetska nota izraža soglasje s tem in predlaga kot najprimernejši kraj Dunaj. O katerih stvareh naj bi razpravljali na konferenci, bi po predlogu Sovjetske zveze lahko predlagali udeleženci četvernih razgovorov.

Indijsko in indonezijsko posredovanje v Pekingu

Po vrnitvi iz Pekinga napoveduje Krišna Menon še eno kitajsko prijateljsko gesto — V Pekingu posreduje tudi predsednik indonezijske vlade Ali Sastroamidjojo

New Delhi, 26. maja (AFP). Indijski predstavnik v OZN Krišna Menon, ki se je davi vrnil v New Delhi, je imel dolg sestanek s predsednikom vlade Nehrujem. Menon je poročal o svojem potovanju v Peking in razgovorih, ki jih je imel s kitajskim predsednikom vlade Cu En Lajem.

Indijski uradni krogi so davi posredno zanimali vesti o nekakšnem »Menonovem načrtu« glede formoškega problema, ki ga omenjajo ameriški časopisi. Pravijo pa, da se je Krišna vrnil z najboljšimi vtisi in poln optimizma, kar dokazuje, da je ostal Peking dosleden svojim bandunskim predlogom in stališču.

Na podlagi teh vtisov in znane stališča Kitajske glede suverenosti nad Formozo, sklepajo delhijski opazovalci, da je Kitajska pripravljena začeti razgovore v dvoje ali v širši družbi, če bo Cangkašjek izpraznil otoke Kvevno in Macu in ne bo preudričano vprašanje suverenosti nad Formozo. Kakor pričakujejo, bo Peking v ta namen napravil še eno prijateljsko kretanje, — izpustil bo ujetje ameriške letalce.

Krišna Menon bo v kratkem odpotoval v London in Was-

hington, kjer bo navezal stike tudi z drugo stranjo v tem sporu.

Pariz, 26. maja. Kakor poroča »Nova Kitajska«, je prispel davi v Peking predsednik indone-

Ali Sastroamidjojo

zijske vlade Ali Sastroamidjojo. V Pekingu bo imel razgovore s člani kitajske vlade. Na letališču ga je sprejel predsednik in minister za zunanje zadeve Cu En Laj.

Pred odhodom je indonezijski

Napoved ofenzive v Južnem Vietnamu

Verska ločina v »vojnem stanju« z vlado — »Osvobodilna vojska« se pripravlja za boj proti vladi — ZDA bodo podpirale sedanjo južnovietnamsko vlado

Sajgon, 26. maja (Reuters). Kakor se je zvedelo iz pooblaščenih krogov, bo predsednik južnovietnamske vlade Ngo Din Diem v soboto ukazal splošno ofenzivo proti četam ločine Hoa Hao, če poveljnik teh čet general Tran Van ne bo privolil na sporazum.

Včeraj so sporočili, da je general Tran Van Soi napovedal, da je z vlado v vojnem stanju in da je ločina Hoa Hao pripravljena na dolgo gverilsko vojno. Doselej sicer še ni prišlo do frontalnih bojev, pripadniki obeh armad pa so imeli precej izgub v bojih iz zased ter v manjših spopadih.

Radikalna postaja ločine Bin Kati Jen poroča, da je bivši načelnik generalnega štaba južnovietnamske vojske general Ngu-jen Van Hin na področju te ločine in organizma »enote osvobodilne vojske«, ki se pripravljajo za boj proti vladni vojski.

Novi veleposlanik ZDA v Južnem Vietnamu Frederick Reinhardt je izjavil danes po prihodu v Sajgon, da bo po nalogu svoje vlade podprl vladno Din Diema. Pripomnil je, da je Južni Vietnam sedaj v težavah, da pa je prepričan, da je predsednik vlade Diem »sposoben voditi vietnamski narod in bo lahko zaščitil neodvisnost države«.

Kakor poroča severnovietnamski radio, je mednarodna nadzorstvena komisija 12. aprila poslala nadzorstveno skupino v mesto Quang Tri, da bi pregledala zapore in napravila preiskavo o »aretaciji« bivših članov odporiškega gibanja »represalijah« proti njim. Člani preiskovalne skupine so baje odkrili, da je bilo nad 250 ljudi »protizakonito zaprtih«. Po posredovanju te komisije je bilo izpuščenih 50 ljudi.

Indijska podlaga Indije se bo z izpolnitvijo drugega petletnega načrta zelo utrdila. Razen težke industrije bo vlada posvetila skrb nekaterim panogam lahke industrije in domači obrti na vasi.

Govoreč o prvem petletnem načrtu, je indijski minister dejal, da je ta načrt pomagal utrditi in okrečiti indijsko gospodarstvo in je pripravil pot za nagel razvoj v prihodnosti. Po

prvem petletnem načrtu je bilo omogočeno namakanje 17 milijonov akker zemlje. Indija je dobila milijon kwh električne energije, indeks industrijske proizvodnje se je zvišal od 117 v letu 1951 na 157 v februarju 1955, velik napredek pa je bil dosežen tudi v prometu in komunikacijah.

NEW DELHI, 26. maja (Tanjug). Predsednik indijske kongresne stranke Dehar je izjavil davi, da si je ta stranka že med bojem za neodvisnost vzela za nalogo osvoboditi zadnje pod narodnega ozemlja. Zato kongres ne bo brezbržno gledal na borbo Goanec za priključitev k Indiji.

KARTUM, 26. maja (AFP). Predsednik sudanske vlade Ismail el Azhari je izjavil, da se bodo v kratkem nadaljevali egipčjsko-sudanski razgovori o skupnem izkoriščanju reke Nil. Pripomnil je, da je Egipt ponudil Sudanu, da bi si državi enako razdelili nileke vode.

NEW DELHI, 26. maja (AFP). V Kanputu, kjer že 4 tedne stavka 40.000 delavcev tekstilne industrije, so davi zaprli 200 stavkajočih. Delavci stavkajo proti novi metodi dela, ki je po njihovem mnenju takšna, da ogroža zaposlitev precejšnjega števila delovnih moči.

predsednik izjavil, da bo ostal na Kitajskem približno en teden, ni pa povedal, o čem bo govoril s Cu En Lajem. Ko so ga vprašali, če gre za formoško vprašanje, Ali Sastroamidjojo ni naravnost odgovoril, dejal pa je, da se za to vprašanje zelo zanima. Iz poučenih krogov se je zvedelo, da bo skušal posredovati med Kitajsko in ZDA za ureditev tega problema na Daljnem vzhodu.

Predsednik Kitajske Mao Ce Tung je danes sprejel indonezijskega predsednika Sastroamidjojo in indonezijske veleposlanike v Pekingu, New Delhiju in Moskvi. Navzokusa bila tudi podpredsednik Cu De in predsednik vlade Cu En Laj.

Japonska skupščina o pogajanju z ZSSR

Sovjetska obljuba in japonski pogoji za obnovo diplomatskih stikov z ZSSR

Tokio, 26. maja. (AFP.) V japonski narodni skupščini je bila danes prvič debata o stališču, ki naj bi jo zavzela vlada na pogajanjih za navezavo rednih diplomatskih stikov s Sovjetsko zvezo, ki bodo 1. junija v Londonu. Liberalni poslanci so napadli vlado, da ni dovolj prožna, socialisti pa so izrazili dvom v njeno iskrenost in zahtevali, da vlada takoj prizna sovjetsko mislijo v Tokiju.

Po mnenju političnih opazovalcev kaže potek debate, da bodo propadla prizadevanja predsednika vlade Hatojame, da bi dobil za pogajanja v Londonu soglasno podporo narodne skupščine.

Dobro poučeni trdijo, da je Sovjetska zveza obljubila Japon- sku, da ji bo deloma ali popolnoma vrnila Kurilske otoke. V zamenjavo za to naj bi Japonska obljubila, da nikoli ne bo dopustila, da bi postali ti otoki vojaško oporišče.

Japonski minister za zunanje zadeve Mamoru Sigamicu je povedal danes, da bo Japonska pred začetkom razgovorov o obnovitvi diplomatskih stikov s Sovjetsko zvezo postavila naslednje pogoje:

1. Sovjetska zveza mora obljubiti, da bo izpustila japonske državljane, ki so še vedno v sovjetskih taboriščih; 2. obljubiti

morajo, da se ne bo vmešavala v japonsko notranjo politiko; 3. Sovjetska zveza bo spoštovala japonske meje in 4. Sovjetska zveza obljubila, da bo vse bodoče spore reševala na mirnen način.

Sigamicu je pripomnil, da bo Japonska poleg tega zahtevala sprejem v Združene narode, ker je Sovjetski veto doslej onemogočil njen vstop v to mednarodno organizacijo. Zahtevala bo vrnitev Južnega Sahalina, Kurilskih in Habomajskih otokov, za katere pravi Sigamicu, da so del Hokkaidov, dalje sovjetsko pridobitve, da sme Japonska ribariti v severnih vodah, v katerih so sovjetske patrolne ladje doslej zaplenile več japonskih ribiških ladij.

Volilno pravico ima 34 milijonov 852.469 ljudi. Glasova-

nje bo zaključeno ob 21. uri. Na volitvah 1951. leta je glasovalo 82,6 odstotka volivcev. Napovedi za letošnje volitve pravijo, da bo odstotek manjši.

Konservativci so kandidirali za 624 sedežev, laburisti pa za 620. V volilni borbi je tudi 110 liberalnih ter 17 komunističnih kandidatov. Med kandidati je 92 žensk in vse kaže, da se bo število let-h v novem parlamentu povečalo.

Na vseh volitvilih je red in mir, normalno delajo tudi vsa podjetja, ustanove in industrija.

na povabilo za četvrtno konferenco na najvišjem nivoju, dokler ne bodo znani rezultati britanskih volitev.

TOKIO. — Japonska vlada je položila dvanajst milijonov šest sto tisoč funtov šterlingov pri Mednarodnem Rdečem križu v Zenevi. Ta denar je namenjen za odškodnino zavezniskim vojakom, ki so bili med vojno internirani na Japonskem. S tem je Japonska izpolnila svojo obveznost iz člena 6 mirovne pogodbe, podpisane v San Franciscu.

PARIZ. — Francoski zunanji minister Pinay je izjavil, da se z zunanjimi ministri štirih veleislav na Dunaju načelno sporazumeli o konferenci šefov vlad, ter dodal, da bo ta konferenca med 18. in 21. julijem.

WASHINGTON. — Ameriški zunanji minister Dulles je izjavil, da je izjava francoskega zunanjega ministra Pinaya o datumu četverne konference preuranjena in netočna, dodal pa je, da ZDA s tem ne izključujejo, da bi bil ta sestanek v najbližji bodočnosti.

BEJRUT. — Tu se je začela konferenca, na kateri bodo pripravili ekonomsko organizacijo za Bližnji in Srednji vzhod. Konferenca je bila sklicana na iniciativno Libanona, udeležujo pa se je 11 držav.

HAAG. — Nizozemska kraljica Julijana je dala voditelju parlamentarne skupine delavske stranke Burgerju nalog, da izvede rekonstrukcijo vlade, da bi rešili krizo, ki traja že devet dni.

MOSKVA. — Sovjetski uradni krogi so napovedali, da Sovjetska zveza ne bo poslala zahodnim silam formalnega odgovora

NOVICE V SLIKI

13. maja so se vkrcale v severnovietnamskem pristanišču Haj-fong zadnje francoske čete. 6 tem in pa z nekaterimi ozemelskimi korekturami ob šestnajstem vzporodniku v korist Južnega Vietnamu so bila uresničena zadnja določila ženevskega sporazuma o razdelitvi Vietnamu. Takoj za odhajajočimi Francozi so vkorakali v mesto oddelki severne armade in zasedli glavne postojanke ob pomorskih prebitavstvih. Novim oblastem v Hajfongu se je prijavilo 1300 oficirjev in vojakov, ki so dozdaj služili armadi in v civilnih uradih pod francosko oblastjo in ponudilo svoje usluge. Na shodi: parade francoskih čet pred odhodom v hajfonskem pristanišču se je udeležil francoski komandant v Vietnamu general Cogne, ki je prišel tja s heliko pterjem.

od srede

DUNAJ. — Predstavniki ljudske stranke, socialistične stranke, zveze neodvisnih in ljudske opozicije so predložili dunajskemu parlamentu skupni predlog izjave o nevtralnosti Avstrije. V izjavi je rečeno, da se Avstrija v cilju stalne in trajne afirmacije svoje neodvisnosti in nedotakljivosti svojega ozemlja izjavlja za nevtralnost in da zaradi zagotovitve tega cilja tudi nikdar ne bo prestopila k kakemu vojaškemu bloku ali dala tujim silam dovoljenje za vzpostavljavanje vojaških oporišč na njenem ozemlju.

TRST. — Generalni komisar italijanske vlade za Trst in okolico Palamara je obvestil predstavnike namestencev slovenskih šol, da bodo oblasti najkasneje do začetka prihodnjega šolskega leta izdale zakon o priznanju in ureditvi položaja slovenskih šol v bivši coni »A«.

NEW YORK. — S sprejemom resolucije, ki so jo skupno predložile Jugoslavija, Indija in Egipt, je Ekonomsko-socialni svet končal razpravljanje o vprašanju svobode informacij. Soglasno sprejeta resolucija zahteva od generalnega sekretarja OZN, da pri vladah članicah zbere podatke o sredstvih za informacije, ki jih imajo posamezne države, o načrtih za izpolnjevanje teh sredstev za izboljšanje položaja na področju svobode informacij.

MOSKVA. — Sovjetski uradni krogi so napovedali, da Sovjetska zveza ne bo poslala zahodnim silam formalnega odgovora

na četrtak

Karikatura: M. Bregar

Prvi ugodni učinki novega plačilnega sistema

Z obiska v nekaterih celjskih podjetjih

Cepprav so novi tarifni pravilniki stopili v veljavo šele z mesecem aprilom, drugi pa celo z majem, lahko opazimo že mnogo koristnih učinkov, pa tudi vrsto novih problemov in vprašanj, katerih pravilna rešitev bo pomenila nadaljnji razvoj in utrjevanje novega plačilnega sistema, to je nagajanje po socialističnem načelu »kdo več daje, naj tudi več prejema«.

Priprave za prehod na nagajanje po delu so mobilizirale maksimalno število odelavcev in uslužbencev. Tako smatrajo v tovarni emajlirane posode v Celju, da je bilo ravno množično sodelovanje delavcev in uslužbencev v diskusiji o vsakem delovnem mestu osnovni in najvažnejši uspeh pri sprejemanju novega tarifnega pravilnika. Pri tem ugotavljajo, da so te razprave zelo dvignile moralno politično razpoloženje delavcev in pa, da je bilo podanih mnogo več pozitivnih kritik od strani delavcev, kot prejšnja leta. Rezultat tega razpoloženja pa je, kot ugotavljajo, povečanje produktivnosti.

Isto ugotavljajo tudi v celjski cinkarni, kjer so o novem plačilnem sistemu razpravljali na sindikatu, po obratih itd. Da to podjetje posveča tarifi politiki posebno pozornost in ji pripisuje važen pomen, je razvidno tudi iz glasila tega podjetja, ki obravnava posamezna vprašanja plačilnega sistema.

Ze to nam kaže, da bo aktivno sodelovanje delovnih kolektivov ravno na vprašanju tarifne politike in plačilnega sistema po vsej verjetnosti odločilno vplivalo na izboljšanje upravljanja in gospodarjenja v podjetjih. To je tudi razumljivo, ker je sam plačni sistem oziroma izboljšanje življenjskih pogojev delavcev ter njihovih zaslužkov tesno vezan na tim boljše upravljanje in čim uspešnejše gospodarjenje.

Pri številnih podjetjih, kjer

se novi tarifni pravilniki že izvajajo, narašča storilnost dela. Povprečje doseganja in preseganja norm po podjetjih pa je različno, ker ni povsod enakih pogojev dela. Ponekod je organizacija dela mnogo boljše, druge pa slabše. Nekatera podjetja so norme pred časom opustila, dočim so druga norme obdržala in jih izpopolnjevala. Nadalje podjetja iste panoge še niso izvedla medsebojnih primerjav, da bi ugotovila povprečne norme; nadalje razpolagajo nekatera podjetja s starim in preizkušenim kadrom, dočim so druga istovrstna podjetja šele v razvoju ter svoj kader še vzgajajo itd.

Odstotek ljudi, ki delajo in so plačani po učinku, je po podjetjih različen. Tako dela v celjski cinkarni le ca 10 odstotkov zaposlenih po času, vsi osta-

li pa po normah. V tovarni emajlirane posode, kjer je proizvodnja drugačna, pa je normiranih ca 60 odstotkov vseh delovnih mest. Ker to podjetje proizvaja številne izdelke, za katere je potrebno izvesti še številnejše delovne operacije, bo proučevanje in izpopolnjevanje normiranje nadaljnjih delovnih mest zahtevalo veliko časa.

Podjetja so v glavnem ostala pri lanskemletnem nivoju norm, deloma pa so bile norme tudi zvišane, kar je primer v cinkarni Celje. Tu so zabeležili, da znaša najvišji presežek norme 12 odstotkov, povprečno pa dosegajo norme 105 do 107 odstotkov. Vendar pa doseganje in preseganje norm ni izključno le vprašanje fizičnega prizadevanja delavcev. Tudi manj kvaliteten surovine vplivajo na večje ali manjše doseganje norm. Tako metalni obrati celjske cinkarne dosegajo normo 100,5 odstotka, prav zaradi slabših surovin. Prav zato si morajo delavci ob takih pogojih neprimerno bolj prizadevati za doseganje norme, kot pri normalnih pogojih in pri višjem preseganju norme. Za nagajanje v takega prizadevanja in doseganje norme pod slabšimi pogoji bo potrebno postaviti v tarifnih pravilnikih, kjer tega še ni, pravilno merilo. Ugoden vpliv novega plačilnega sistema v celjski cinkarni je razviden iz plana za mesec april, ki je bil dosežen s 105,5 odstotka, dočim je podjetje znižalo polno lastno ceno za 6 odstotkov. To znižanje je bilo doseženo s prihrankom na materialu ter z vzpodbudnim vplivom premisljake sistema na zaposlene.

Tudi kvaliteta izdelkov zaradi dviga storilnosti ni trpela. V tovarni emajlirane posode ima tarifni pravilnik določbo, ki zagotavlja kvaliteto izdelkov tudi ob istočasnem povečanju storilnosti s tem, da je postavljeno merilo za ugotavljanje kvalitete. Poslabšanje kvalitete gre na račun samega delavca. V podjetjih pa, kjer ni serijske proizvodnje, pa je kvaliteta največkrat že v naprej tehnično določena s tehnološkim postopkom. Prav tako določa tarifni pravilnik dovoljeni odstotek izmečka, ki ob normalnih pogojih dela ne sme biti presežen. Povečanje izmečka seveda zmanjšuje zaslužek delavca. Potrebno kvaliteto izdelkov in čim manjši odstotek izmečka pa na drugi strani zagotavlja tudi premiranj delavcev in uslužbencev na osnovi izkazane prihranka na materialu.

Podjetja pa bodo morala zasledovati tudi vpliv dviga storilnosti na število nezdov, kar že v praksi izjavi celjska cinkarna, ki izplačevanje premije veže na število nezdov v podjetju. Premija je sorazmerno manjša, če število nezdov raste in sorazmerno večja, če število nezdov pada.

Iz vsega tega je razvidno, da bo nadaljnje razvijanje in izpopolnjevanje plačilnega sistema najugodnejše vplivalo na dvig proizvodnje in obratno. Od tega pa bo imelo korist tako podjetje kakor delavci. Z-ek

KULTURNI RAZGLEDI

GOSTOVANJE BEOGRADSKEGA DRAMSKEGA POZORIŠTA

Lov na čarovnice

S svojo drugo predstavo so naš gostje iz Beograda resnično presenetili. Pokazali so nam lepo, dostojno in vitalno uprizoritev Millerjeve drame »Lov na čarovnice«, ki je eno izmed največjih in prav gotovo najboljših sodobnih gledaliških del.

V tej svoji tragediji obravnava ameriški dramatik resnične zgodovinske dogodke, ki so se pripetili v malem ameriškem mestu Salem, vendar iz takšnega zornega kota, da kljub vsej verodostojnosti v njih ne vidimo le zgodovinske resnice, temveč tudi vsa splošna vprašanja, ki prizadeva-

Lepo in s presenetljivo kulturo močne igralske osebnosti je igrala farmarjevo ženo Eli-zabeto Ksenija Jovanović. Tudi Olivera Marković kot Abigail Williams je pokazala v svoji igri vrsto lepih in nespornih igralskih vrednot. Iz njene intenzivne igre se je razodevala globoka, človeško polna narava, ki je učinkovito nudila sugestivno in prepričevalno.

Lepo in domiselno sceno, ki je v mnogih ozihrh pripomogla k uspehi scenografski predstavi, je izdelal scenograf Stojan Čelič.

Uprizoritev Millerjeve umetnine so obiskovalci nenavadno

hčerko Julo Olivera Marković, ki se je prav tako dobro izkazala kot nauka, kakor je večer popreje presenetila s svojo kvaliteto igranja v »Carovnicah«. Groteskno podoba Sidi-nera in s pravim občutkom za mero in v vrsto posređenih domiselskih zaigrav Olga Ivanović. Tudi pop Spira — Rade Marković in Predrag Laković kot brivec sta prispevala svoj delež k uspehu, medtem ko sta pop Čiro — Mihajlo Paskaljević in njegova žena Persa — Evka Mikulić igrala manj izrazito.

Svojevrstno pomanjkljiva je bila scena Vladimirja Zedrnika, ki je bila sicer smotrna, vendar kar se da prenatrpana s podrobnostmi.

Druga dramatičacija, katero so prikazali Beograščani, pa je bila mnogo manj domiselna in manj ustrezna. Miroslav Dedić, ki je dramatičiral in režiral »Zločin in kazens«, je Dostojev-skega prav gotovo slabo razumel. Sledil je morda poljudni, vsekakor pa zelo postarani razlagi, po kateri naj bi Dostojevski že dolgo pred Nietzschejem obsodil v svojem romanu filozofijo nadčloveka. To je prav gotovo res. Vprašanje je le, kaj je v romanu pomembnejše, ali ta obsodba, ali moralno bistvo romana, ki se konča z idejo, da je treba resničnost sprejeti takšno, kakršna je, in da mora zato vsakdo, ki hoče zaniškati moralne vrednote v življenju, ne da bi se z resničnostjo sprijaznil, nujno uničiti samega sebe. Kakorkoli, Dostojevski, kakršnega so nam pokazali Beograščani, je bil močno okrnjen. Miroslav Dedić ga je reducirjal na golo kriminalno zgodbo, ki je prav zaradi tega izgubila velik del svoje umetniške vrednosti.

Režija Miroslava Dedića je bila prav gotovo unanije spretna, a prav tako cenena in estetsko pomanjkljiva. Igralci so kazali razburjenje s premiki, izpuščanjem predmetov, značaj oseb so bili po nepotrebnem podčrtani in celo karikirani (stara Aljona), posamezni prizori naini — uprizoritev skratka pomanjkljiva. Intenzivno in prepričljivo je upodobil Raskolnikova Ljubivoje Tadić, čeprav ga je morda prikazal pretrpano zmedenega in razdvojenega. Predvsem pa, njegov Raskolnikov ni bil mislec in moralist, kakršen je v romanu Dostojev-skega. Lepo in kultivirano stilno igranje je pokazal Rade Marković kot Razumihin, medtem ko so ostali sodelujoči ustvarili le bolj ali manj povprečne stvaritve. Marjan Jerić

FILM

Vrag v telesu

Pred več kot tridesetimi leti je na videz zelo čista knjiga, vendar je to bil roman komaj dvajsetletnega Raymond Radiguet po naslovu Vrag v telesu. In kakor da se zgodovina ponavlja: lani je komaj devetletna Françoise Sagan izdala podobno čisto knjigo »Bon Jour, Tristesse«, ki prav tako kot Radiguetov roman nosi v sebi obsodbo in atmosfero nekega vojnega in povojnega časa, problem neke mlade generacije, ki se je znašla v neurejenih in prepadnih razmerah nekega tipljenega časa. Ta ekskurz v literaturo je bil potreben morda zato, ker se usoda francoske mladine tako v prvi kot v drugi svetovni vojni v nečem čudnem smislu ponavlja. In kot Radiguetov roman Vrag v telesu, so Francozi leta 1947 posneli istoimenski film, ki je leta 1947 prejel na festivalu v Cannesu Grand Prix ter ga z zmagovito končno gledamo tudi na naših filmskih platnih.

Zgodba romana, kakor filma je zelo preprosta, da ne rečemo skoraj banalna: mladi pubertetni se zaljubi v zrelejšo žensko, ki ima moža na fronti. Tudi Marta, tako je tej ženi ime, zaljubljen Fran-çois, mladejši dijak, znanostnik in njim in na porodu umre. Vendar je vso to zgodbo, katere kulise predstavlja zadnje leto prve svetovne vojne, znal povedati režiser Claude Autant-Lara s takim poslušanjem za psihološki in zrel ženski, za iskreno in človeško razumevanje te čudovite ljubezni, ki se mora tako obupno boriti proti vojni, proti predsodkom in družbi, ker si hoče najti svoj osamljen in tihi prostor neke pod soncem. Pretresljiva in neposredna avtobiografska izpovednost Radiguetovega dela samega pa je seveda tudi dokaj prispevala k režiserski konceptu. Poleg režiserja, ki mu je uspelo slediti glasilu v Evropi sploh. Tako bo izvedba Bachovega koncerta, ki ga danes izvajamo na sodobnem klavirju, stajno verna slika koncertiranja v prvi polovici 18. stoletja tako glede solističnega instrumenta samega (ki ga pri nas skoraj ne poznamo), kot tudi malega spremljajočega godalnega ansambla. — Koncert bo zaključil Mozartov Divertimento za godala.

O osebnosti Antonia Janjiga, ki sodi med največje svetovne violončeliste, je menda vsaka beseda odveč. V zadnjih letih se je posvetil tudi dirigiranju in vodi »Zagrebskih solistov« ter komorni orkester Radia Zagreb. Koncert ansambla solistov v Ljubljani (27.5.) bo dvajseti in hkrati poslednji koncert direktorja ansambla. Koncertne dirke, ki bodo, ki bo ob tej priliki tudi zaključila svojo redno koncertno sezono.

R. C.

ZACELO SE JE VI. ŠTUDIJSKO ZASEDANJE EVROPSKEGA REGIONALNEGA KOMITEJA MEDNARODNE FEDERACIJE KMETIJSKIH PROIZVAJALCEV

Izredno zanimanje za delo kmetijskega združništva v Jugoslaviji

Dobrna, 25. maja. V dvorani Zdraviliškega doma v Dobrni pri Celju se je danes dopoldne začelo šesto študijsko zasedanje evropskega regionalnega komiteja mednarodne federacije kmetijskih proizvajalcev. Poleg številne jugoslovanske delegacije s predsednikom Glavnega odbora združne zveze Jugoslavije tov. Ristom ANTUNOVIČEM ter generalnim tajnikom Zveze kmetijskih združb FLRJ tov. inž. Vojnom Popovičem na čelu, prisostvuje zasedanju še 20 zastopnikov nacionalnih organizacij kmetijskih proizvajalcev Francije, Nemčije, Luksemburga, Nizozemske, Norveške, Švedske, Anglije in Danske. Na konferenci pa je navzoč tudi sekretar evropskega regionalnega komiteja mednarodne federacije kmetijskih proizvajalcev (FIPA) g. Robert HEWLETT.

Okoli 8 ure dopoldne je zborovanje začel predsednik Glavnega odbora Združne zveze FLRJ Risto ANTUNOVIČ. Tov. Antunović je v pozdravnem govoru izrazil gostom dobrodošlico, v nadaljevanju pa dejal, da bo Glavna združna zveza Jugoslavije tudi v bodoče podpirala takšno sodelovanje kmetijskih strokovnjakov. »V želji, da bi v naši državi prijetno prebivali ta čas, začnemo šesto študijsko zasedanje članov evropskega komiteja mednarodne federacije kmetijskih proizvajalcev«, je končal tov. Antunović. Zatem je udeležence zborovanja pozdravil še generalni sekretar evropskega komiteja FIPA g. Robert HEWLETT, ki se je med drugim zahvalil za prijeten sprejem v naši državi.

Nadalje je g. Hewlett pojasnil, da potek in namen konference pri tem dejal, da naj bi na zasedanju po referatih jugoslovanskih kmetijskih strokovnjakov obravnavali splošna vprašanja kmetijske proizvodnje, oz. kmetijskega združništva.

Na koncu slavnostne otvoritve zasedanja je sledilo še predstavljavanje vseh udeležencev.

Prvemu delovnemu plenarnemu zasedanju, ki je sledilo po kratkem odmoru, je predsedoval

zastopnik francoske delegacije g. J. REBIFFE. Prvi referat o zgodovini in strukturi združništva ter o združnih oblikah v Jugoslaviji pa je podal univ. prof. dr. Mihailo VUKOVIČ. Referat univ. prof. dr. Vukovića je vzbudil pri gostih izredno zanimanje za delo, organizacijo in vlogo našega kmetijskega združništva. Zastopniki vseh nacionalnih organizacij kmetijskih proizvajalcev so v razpravi postavljali najrazličnejša vprašanja, tako o jamstvu kmetijskih združb, o članstvu, o načinu kreditiranja, o odnosih med združbo in skupnostjo, o cenah kmetijskih pridelkov in podobno. Ne glede na to, da bodo naslednji referati jugoslovanskih kmetijskih strokovnjakov po večini odgovarjali na ta in podobna vprašanja, pa je tov. Vuković že na današnji konferenci dajal zaželjene odgovore.

Po dopoldanskem delu konference, ki poteka v angleškem, francoskem in nemškem jeziku, je predsednik Glavnega odbora Združne zveze Jugoslavije tov. Risto ANTUNOVIČ priredil v prostorih Zdraviliškega doma kosilo na čast inozemskih gostov.

Popoldne pa so udeleženci šestega študijskega zasedanja FIPA obiskali kmetijsko združbo v Zrečah.

Veliko priznanje našemu družbenemu razvoju

Dobrna, 26. maja. Kakor prvi dan razprave, tako so tudi na današnjem drugem dnevu zasedanja evropskega regionalnega odbora Mednarodne federacije kmetijskih proizvajalcev pokazali inozemski zastopniki veliko zanimanje za naš celotni družbeni razvoj. Na koncu razprave o obeh današnjih referatih so gostje izrekli polno priznanje velikim uspehom v našem družbenem razvoju in spontano čestitali državnemu vodstvu, da je take uspehe doseglo.

Današnjemu zasedanju sta izmenoma predsedovala g. E. Lindegaard (Danska) ter g. K. H. Peterman (Nemčija). Prvo poročilo pa je imel dr. Milan Čerčin o združni zakonodaji v Jugoslaviji. Poročevalec dr. Čerčin je podrobno analiziral predvojno združno zakonodajo, ki ni bila enotna, in nato še značilnosti zakona o gospodarstvih združb iz l. 1937. Dosti več pozornosti pa je posvetil pojasnjevanju združne zakonodaje v novi Jugoslaviji in s tem v zvezi tolmačil splošni zakon o združbah ter uredbu o premoženjskih razmerah in reorganizaciji kmetijskih delovnih združb, nazadnje pa še najnovejšo uredbu o kmetijskih združbah, ki je izšla v januarju preteklega leta. To poročilo je sprožilo doslej najbolj zanimivo razpravo, v kateri so se zlasti zastopniki kmetijskih proizvajalcev iz Anglije, Nemčije in Francije zanimali za vse odnose v združni organizaciji in med združniki, za interese kmetovalcev ob vstopu v združbo, za njihov vpliv in položaj v kmetijskih združbah itd.

Tudi naslednji današnji referat inž. Vojna Popovića, ki je govoril o odnosih med državo in združno organizacijo, je vzbudil izredno zanimanje. V razpravi so gostje v prvi vrsti vpraševali po naši notranji družbeni ureditvi in še prav posebno po vlogi zborov proizvajalcev. Odgovori inž. Popovića na ta in podobna vprašanja so bili tako prepričljivi, da je na koncu današnje debate sledilo tisto priznanje našemu družbenemu razvoju, o katerem smo pisali v uvodu.

Popoldne so si gostje ogledali kmetijsko posestvo v Končicah in Ločah. M. B.

O kulturnem udejstvovanju zagrebških Slovencev

(Pismo iz Zagreba)

KPD »Slovenski dom« v Zagrebu, ki je kulturno ognjišče zagrebških Slovencev, se ob 10-letnici osvoboditve s kulturnimi manifestacijami in s posebno slovesno akademijo pridružuje proslavam drugih društev in organizacij.

Slovesna akademija, ki bo v petek, dne 27. maja t. l., v dvorani Slovenskega doma, bo posvečena predvsem 17 žrtvam fašizma in padlim borcem za osvoboditev, ki so bili člani Slovenskega doma.

Dramska sekcija in pevski zbor, ki sta najbolj delavni skupini Slovenskega doma, sta se pripravila za več javnih nastopov v proslavo 10-letnice osvoboditve. Prvi tak nastop je bila izvedba gledališkega dela Cvetka Golarjeva »Vdova Rošinka«. Ker ni v Zagrebu niti enega tehnično urejenega odra, ki bi ga kulturno-umetniška društva mogla stalno uporabljati, je dramska sekcija Slovenskega doma dne 28. marca t. l. z »Vdovo Rošinko« nastopila v zagrebškem gledališču »Komedijska«. To je bilo brez večjih težav

možg, ker je slučajno istega dne »Komedijska« gostovala v Ljubljani. Slovesnemu značaju predstave je ustrezala izvedba, ki je bila na dostojni višini. Delo je poizkuševalno in s popolnim uspehom režiral gledališki umetnik in neutrudni kulturni delavec Slovenskega doma, tovariš Hinko Nučič. Z dobro razdelitvijo vlog in s podrobno obdelavo književnega, scenskega in igralskega materiala je dosegel maksimum kolektivnega uspeha. Razprodano gledališče je pristočno ploskalo mojstru režiserju in izvajalcem.

Z velikim uspehom je KPD Slovenski dom dne 8. maja t. l. z »Vdovo Rošinko« gostovalo v Karlovcu, kot gost karlovskega slovenskega društva »Triglava«. Kot druga točka proslave desetletnice osvoboditve je bil 20. maja na vrsti koncert v dvorani »Istra«, na katerem so nastopili moški, ženski in mešani pevski zbor KPD Slovenski dom z zbori Emila Adamića, pod vodstvom Danila Daneva. Uvodno besedo o Emilu Adamiću je govoril Tone Potokar. Ker spada Emil Adamić med najmlajše ustvarjalce slovenske zbornice pesmi in ker ima pevski zbor KPD Slovenski dom za pevovodjo mojstra Danila Daneva, je bil tudi ta koncert dostojen kulturni doprinos za 10-letnico osvoboditve.

Kot nadaljnjo točko proslave pripravila dramska sekcija KPD Slovenski dom gledališko delo Mateja Bora »Vrtnište Blažonovi«. Ker je za izvedbo tega dela potreben podoben študij,

bo po mnenju režiserja Hinka Nučiča stvar igralsko zrela za oder v začetku jeseni. Upamo, da bomo takrat lahko spet govorili o uspehu po resnem in poizkuševalnem delu vseh sodelujočih. RLP

Koncert „Zagrebskih solistov“ z Janigrom, Stadelmannovo in Passaggiom

»Zagrebski solisti« so mlad instrumentalni ansambel, ki ga je pred dobrima dvema letoma sestavil Anton Janjiga (zmed najboljših zagrebških godcev. Doslej je s koncerti v Jugoslaviji in v tujini ustvaril sloves, kot ga imajo edino še »Rimski virtuosi«. Z lani so ljubljanske poslušalce presenetili s nepozabnim večerom, letos pa bodo svoj program še izpolnili z deli, ki jih pri nas še nismo slišali ter s sodelovanjem dveh odličnih solistov.

Naš skladatelj L. M. Škerjanc je ob lanskem gostovanju ansambla v Ljubljani obljubil, da bo nalašč za njega napisal delo za godala. Tako je nastala »Glasba za godala« (3. suita), sestavljena iz devetih kratkih glasbenih skic različnih nastrojnih. Prva izvedba novega dela je bila na koncertu »Zagrebskih solistov« v Beogradu pred nekaj dnevi. Za nas nova sodobna skladba bo tudi Hinde-mithova »Zalna glasba« za violino in godala. Solistični part bo igral prvi violist ansambla, Stefano Passaggio.

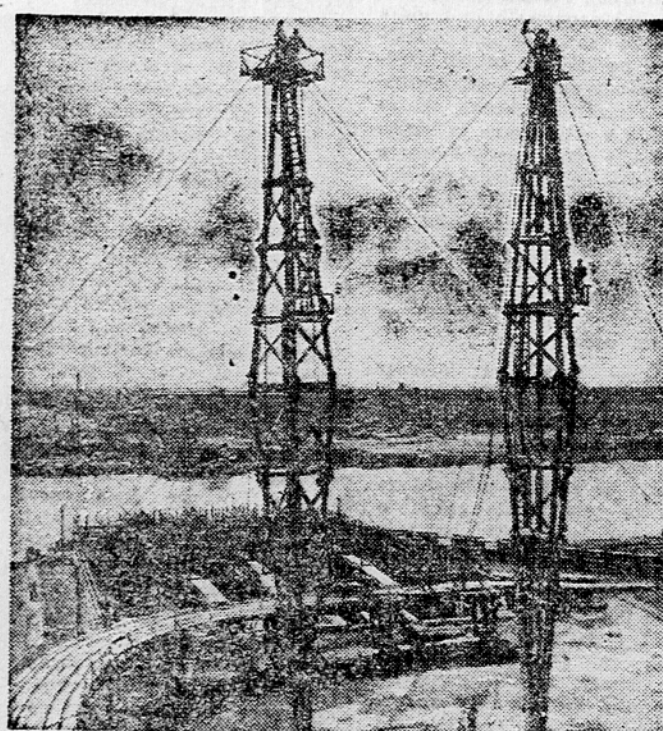
Baročni del koncerta obsega dve deli: najprej Corelljev Concerto grosso v D-duru, ki v Ljubljani najhujše ni bil izveden, nato pa Bachov koncert za cembalo in godala. Solistka Bachovega koncerta bo znamenita nemška cembalistka Li Stadelmann. Število cembalistov je danes zelo majh-

no; Li Stadelmann sodi med prve umetnike na tem instrumentu, predhodnikinja klavirja Stadelmannova je gostovala skoraj v vseh evropskih državah, snemala pa je tudi gramofonske plošče. Dolgo vrsto let je profesorica za cembalo in staro glasbo na Visoki šoli za glasbo v Münchnu. Za turnejo po Jugoslaviji z »Zagrebskimi solisti« je pripeljala s seboj svoj lastni instrument, ki ga štejejo za enega najboljših tovrstnih glasbil v Evropi sploh. Tako bo izvedba Bachovega koncerta, ki ga danes izvajamo na sodobnem klavirju, stajno verna slika koncertiranja v prvi polovici 18. stoletja tako glede solističnega instrumenta samega (ki ga pri nas skoraj ne poznamo), kot tudi malega spremljajočega godalnega ansambla. — Koncert bo zaključil Mozartov Divertimento za godala.

O osebnosti Antonia Janjiga, ki sodi med največje svetovne violončeliste, je menda vsaka beseda odveč. V zadnjih letih se je posvetil tudi dirigiranju in vodi »Zagrebskih solistov« ter komorni orkester Radia Zagreb. Koncert ansambla solistov v Ljubljani (27.5.) bo dvajseti in hkrati poslednji koncert direktorja ansambla. Koncertne dirke, ki bodo, ki bo ob tej priliki tudi zaključila svojo redno koncertno sezono.

R. C.

V ZAGREBU GRADE VELIK MOST

Gradnja novega mosta čez Savo pri Zagrebu

Zagreb, 26. maja. V Zagrebu grade čez Savo nov most, ki bo spajal središče preko Trga z novim delom mesta, kjer je Brodarski inštitut in kjer pride novi velesejem, priamnišče in drugi veliki gradbeni objekti. Most bo dolg 500 metrov, glavni lok bo stal na dveh podpornih stebrih, ki bo sta segala 12 metrov izpod gladine vode. Za gradnjo teh

stebrov postavljajo sedaj kebone, ki bodo dolgi 50. široki pa 24 metrov in globoki 15 metrov. Celotni tak keson bo do napolnili z betonom. Glavni lok bo dolg 105 metrov, most pa bo širok 18 metrov in po njem bo šel avtomobilski in tramvajski promet pa tudi promet za pešce.

M. B.

Na Kobariškem ob 10. obletnici osvoboditve

Na pobudo občinskega odbora Socialistične zveze so v Kobarižu že pred časom osnovali pripravljalski odbor, ki naj bi skrbel za vse prireditve v počastitev desete obletnice osvoboditve v bodoči komuni. Tako smo naš občinski praznik, 27. april letos res lepo proslavili. In dan so ob številni udeležbi nastopili tudi razni pevski zbori. Veliko zanimanja pa je zbudila živinorejska razstava. Se bolj svečano smo proslavili prvi maj. Tokrat sta nastopila pevski zbor iz naše gimnazije in prosvetnega društva. Pri telovadnem nastopu je sodelovalo okrog 200 mladincev. Zanimivo so bile tudi vaje gasilcev.

Za prireditve, ki smo jih pri nas pripravili v počastitev desete obletnice osvoboditve, zaslužijo posebno pohvalo kulturno-prosvetno društvo »Simon Gregorčič« v Kobarižu, ki ga uspešno vodi tovariš Marjan Močnik. Lahko napišemo, da to naše društvo ni bilo še nikdar tako aktivno kakor sedaj, zato tudi uspehi niso mogli izostati. Važno je, da se zaveda vsi, ki jo mora odigrati kot posredovalec ljudske prosvete in na področju. Dramska družina je doslej že trikrat vprizorila Wieselovno štiridejansko »Hada Kiholtova«. Delo je preuredila domačinka Marta Grom. Igra, ki poudarja ljubezen do rojstne grude, je režiral tovariš Tone Krušč. Naši igralci so s to vprizoritvijo dosegli velik uspeh, kajti dokončano niso odigrali še nobene igre. S tem delom smo gostovali tudi v Bovecu.

Največji uspeh je doseglo

RADENCI

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora so razpravljali o spremembah odloka o turističnih tistem in izvolili novo stanovanjsko komisijo. Zdravilišče bo verjetno v najkrajšem času popravilo in uredilo turistično pot Radenci-Kapela in uredilo gozdniški posestevne osebe v taki meri, da bi zadrževali lahko koristili. Zaradi tega priporoča občinski ljudski odbor, da bi vse tri zadnje združili v eno.

Zakaj jo v Vodica tako?

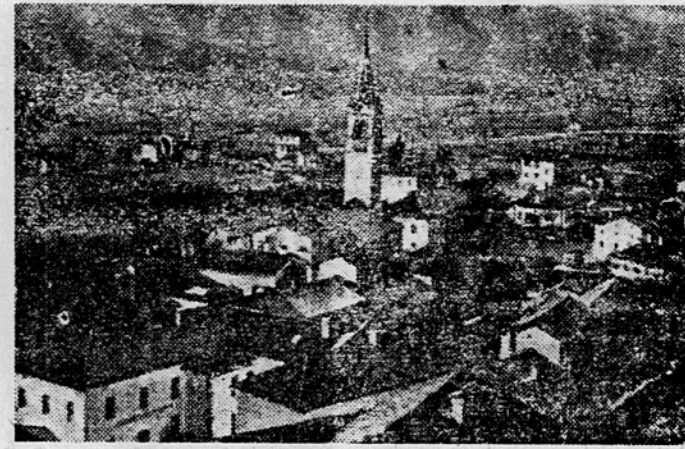
Ob deseti obletnici osvoboditve je Ljudsko prosvetno društvo v Vodica nad Ljubljano nastudiralo »Ugale luč, drama v treh dejanjih. Drama prikazuje drobec življenja iz naše narodno-osvobodilne borbe. Pred prireditvijo je bila tudi kratka proslava, ki jo je priredili šolarji. Vse to smo dočeli za eno izmed zadnjih sobot ob 20. uri, ker vemo, da je ob lepem nedeljskem popoldnevu težko dobiti ljudi v dvorano. Poleg mnogih lepakov smo razpostavili tudi osebna vabila in vabila vsem organizacijam. Toda kljub vsemu je bila dvorana skoraj prazna. Prišli so le otroci in nekaj staršev. Kje so bili ljudje, ki bi taki prireditvi takorekoč morali prisostvovati? Predstavniki oblasti, t. j. člani občinskega ljudskega odbora in predstavniki organizacij? Ali je potem čudno, da je v Vodica prosvetno in politično delo tako težko in da se v prosvetnem društvu tudi člani, ki žele popeljati svojo godbo na pihal za procesijo, namesto da bi se naučili vsaj nekaj sodobnih ali partizanskih pesmi?

Ljudsko prosvetno društvo ima mnogo težav in potreb. V občinskem proračunu pa je zanj zelo majhna postavka. Radi bi se rešili dolgov, v katere je društvo zašlo še lani tudi po zaslugi nekaterih nevestnih članov, toda samo s prireditvami gre to počasi, posebno pri takem obisku. Človeka zaboli, ko vidi, kako malo cenijo Vodičani domače stvari. Ko pa so od drugod prišli gostovci s veselimi večerami, je bilo nabito polno ljudi (v ilustracijo naj navedem, da so takrat gostje kasirali 42.000 din, domači v soboto pa 2400 din). Vsi pa vemo, da ni domače delo tako slabo in tudi ne brez truda. Precej bi se lahko povedalo o trudu igralcev, ki po delu sede pri vlogi in trčajo večerne ure za vaje. Vso letošnje sezono so pridno delali. Doma so zadržali štiri nova dela, jih ponavljali in tudi gostovali v Mekinjah, Godeških in v Smledniku. Vse to delo pa bi jim bilo v največji veselje, če bi našli razumevanje tudi pri vaščanih.

V Vodica je edina organizacija z rednim delom ljudsko prosvetno društvo. K temu delu bi bilo treba pritegniti še več mladine. Zadnji čas je, da bi se poživelo delo tudi v drugih organizacijah. To delo pa bo slabo napredovalo, če se bodo celo tisti, ki naj bi bili za zgled drugim, odgovorni prosvetnim prireditvam in proslavam.

T. K.

naše kulturno-prosvetno društvo preteklo nedeljo v Breginjskem kotu. Čutilo se je dolžno, da ponese našo lepo slovensko pesem in besedo do odmaknjene obmejne vasice. Mešani in moški pevski zbor je priredil v popoldanskih urah brezplačni vokalni koncert v Sedlu, Homcu in Breginju, ki ga je poslušalo na stotine ljudi. Na prireditvah je sodeloval tudi mladi vaški orkester iz Kobarida. Planinsko društvo je isti dan markiralo pot na Stol, kjer bo odslej obiskovalcem planin na razpolago tudi spominška knjiga z žid-

KOBARID

cert v Sedlu, Homcu in Breginju, ki ga je poslušalo na stotine ljudi. Na prireditvah je sodeloval tudi mladi vaški orkester iz Kobarida. Planinsko društvo je isti dan markiralo pot na Stol, kjer bo odslej obiskovalcem planin na razpolago tudi spominška knjiga z žid-

dinsko igro »Palčki«, s katero so bo predstavili v začetku julija. Socialistična zveza in Zveza borcev v Starem selu pa pripravljata za počastitev desete obletnice osvoboditve odkritje spominške plošče padlim borcev in talcem iz NOB.

G. J.

'Kulturni teden' tudi na Jesenicah

Po uspelem kulturnem tednu delavskega prosvetnega društva »Svoboda« na Javorniku se je začel danes tudi na Jesenicah kulturni teden, ki ga bo izvedlo delavsko prosvetno društvo »Svoboda« Jesenice z vsemi svojimi številnimi sekcijami. Vse sekcije »Svobode« na Jesenicah se že dolgo in temeljito pripravljajo za ta kulturni teden, ki naj bo pregled zmogljivosti jeseniške »Svobode«.

V začetku kulturnega tedna bodo odprli likovno umetniško razstavo domačega društva likovnih umetnikov, ki združuje veliko število kvalitetnih slikarjev in drugih umetnikov. Razstava bo v prostorih žitnice v Delavskem domu »Pri Jelenju« in bo po številni in kvalitetni razstavljenih delih gotovo zadovoljila in navdušila številne ljubitelje umetnosti. V programu kulturnega tedna na Jesenicah bo sodelovala nadalje godba na pihala s koncerti, nastopil pa bo tudi zabavni godalni orkester ter moški in mešani pevski zbor s svojim koncertom umetniških, narodnih in partizanskih pesmi. Svoj program za kulturni teden, ki je posvečen deseti obletnici osvoboditve, so pripravili in nastudirali tudi lutkarji, ki bodo uprizorili »Mojo in živali«, prav tako pa tudi dramska družina, ki bo uprizorila vojno dramo »Stilomontski župan«. Posebnost tega kulturnega tedna na Jesenicah pa je, da bodo vse prireditve prirejene posebej za mladino in posebej

Pionirski tabor na Osredku

Svet za prosveto in kulturo okraja Ljubljana-okolica prireja letnišnji tabor pionirskih tabornikov na raznih krajih, znanih iz narodnoosvobodilne borbe, ki se jih udeležujejo pionirji iz bližnje in daljne okolice. Pred kratkim so priredili tak tabor na Osredku, kjer je 1942 delal izvirni odbor OP. Tu so se zbrali pionirji iz Polhogradskega Dolomita, Prišli so iz Polhograda, Gradca, Črnega vrha, Dobrove, Brezovice, Loga, Notranjih gor, Horjula, Preske, Sore in Pirnice. Pod vodstvom učiteljev se je zbralo na Osredku okrog 1500 pionirjev, ki so jih obiskali predsednik okraja Ljubljana-okolica Miha Berčič, načelnik okrajnega sveta za prosveto in kulturo tov. Vinter in člani Zveze borcev iz Medvoda, ki so radovednim pionirjem pripovedovali o bojih med NOV v tem kraju. Pionirji so si ogledali tudi bunkerje, v katerih je l. 1942 delalo vodstvo osvobodilne fronte. Kulturna skupina vsakega pionirskega oddelka je prispevala po eno točko k skupnemu programu. Načrtili so pevec, recitatorji in

igralci, ki so prikazali prizore iz partizanskega življenja. Po kulturnem programu so pogostili pionirje z raznimi dobrotami, ki so jih podarila industrijska podjetja iz Medvoda. V prisrčnem razpoloženju ob igrah in sproščenem kramljanju je minilo dopoldne, popoldne pa so se po skupni vrstni domov. Pionirji in učitelji si želijo še več takih taborov, na katerih se lahko sprostijo in drug drugemu se bolj približajo.

M. T.

IZ TOLMINA

Po nekaj letih skrbnega pripravljanja je bil v soboto, v tednu muzejev, odprt Muzej za Tolmino. Pomembni svečenosti v muzejski veži je prisostvovalo okoli 50 ljudi, zastopnikov oblasti, ustanov in podjetij, med drugimi predsednik tolminskega okrajnega sveta, tov. Vinter, profesor dr. Mirko Kos, predsednik Zavoda za varstvo spomenikov tov. Turnher, direktor dr. Roman Savnik iz Postojne ter zastopniki krajevnih muzejev iz Idrije, Nove Gorice, Kopra in zaslovesnik etnografskega muzeja iz Ljubljane.

Po govoru upravnika muzeja tov. Beranova je po kratkih besedah odprl muzej predsednik okrajnega. Navzoči so si z velikim zanimanjem ogledali etnografski in NOB oddelek ter se zelo pohvalno izrazili o celotni ureditvi.

V svojem govoru je predsednik okraja obljubil, da v prihodnjem letu dobi muzej nove prostore v prvem nadstropju grajskega poslopja, kjer bodo urejeni še novi oddelki.

V okviru tedna muzejev je v petek popoldne predaval direktor Zavoda za varstvo spomenikov ozemlja dr. Roman Savnik o temi: »O našem podzemlju«. Pri predavanju je bilo največ dijakov gimnazije in učiteljske.

gom, Prisrčno je bilo v Breginju srečanje naših prosvetnih delavcev in planincev. Zvečer smo vprizorili še igro, ki je tankašnje mamice ganila do solz. Takega kulturnega praznika Breginjski kot še ni doživel. Dramska družina na nižji gimnaziji pripravlja mlaj-

Še o novi šoli v Velenju

Veseli smo se, ko smo videli, kako hitro je zraslo šestnajst letnih učilnic do strehe. Prepričani smo bili, da se bo vsi vseh vnanje nad 700 osnovnošolskih otrok. Toda zmanjkalo je denarja in delo je zastajalo, čeprav moramo poudariti, da v Velenju ni nobene nujnejše gradnje, kakor je gradnja šole.

V zadnjih petih letih se je število šolobveznih otrok v Velenju povečalo za okrog 400. Ker pričakujejo, da bo rudnik l. 1963 zaposloval še 4000 delavcev, še enkrat več kakor danes, se bo povečalo tudi število šolobveznih otrok. — Kakšno je trenutno stanje na osnovni šoli? Učilnice imamo kar na petih različnih mestih. Med temi so nekatere skrajno neprimrne.

To poudarjamo z željo, da bi vsi spoznali razmere na naši osnovni šoli, ki terjajo čimprejšnjo ureditev. Skrbeti moramo za učenje uspehe in zdravje naše mladine. V sedanjih razmerah pa vse to ne more biti tako enostavno. Zaradi tega namo, da se bodo denarna sredstva za tako nujen objekt le našla. Konec šolskega leta je že pred nami, zato bo treba pohiteti.

V. S.

Zabojarna v Loški dolini

Sredi Loške doline je prišla z delom novoizgrajena tovarna za izdelovanje zabojov. Poleg stare žage stoji danes novo zgrajena zabojarna z modernimi stroji in parkom. Uredno preseljena prireditelna fluorescenčna razsvetljava, pri kateri se prijetno počuti 28 delavcev, večinoma žensk, ki z enkratnim delom v dveh izmenah. V nabavi imajo že tretjo izmenno, tako bo v zabojarni zaposlenih 42 ljudi. S tem se bo kar izdatno okrepila zaposlitev ljudi

darjev, ki so na Jesenicah vsako leto že tradicionalni gostje.

Ves kulturni teden na Jesenicah pa bo samo uvod v vrsto drugih prireditev v počastitev desete obletnice osvoboditve, ki se bodo vrstile vse do 1. avgusta, ko bodo Jesenice že drugi praznovale svoj občinski praznik z množičnimi kulturno-prosvetnimi, telesno-vzgojnimi in športnimi prireditvami ter nastopi in slavnostnimi akademijami. Na Jesenicah žele z vsemi temi prireditvami in nastopi pokazati, da so delovni ljudje v tem kraju poleg svojega ustvarjalnega dela v proizvodnji tudi nosilci zdrave in napredne socialistične kulture.

U. Z.

Bohinj je proslavil 50-letnico Turistične zveze Slovenije

Turistično društvo v Bohinju se je med drugim odzvalo pozivu Turistične zveze Slovenije, naj posamezna društva priredijo v počastitev desete obletnice osvoboditve in deseteletnice Turistične zveze Slovenije, turistični teden.

V Bohinju so v domu »Partizana« pripravili gospodarsko razstavo, ki prikazuje dejavnosti, razvite v Bohinju. Največ prostora zavzema lesna industrija, bovinjski sir, pašništvo, obrt itd.

Turistično društvo je organiziralo tekmovalne med posamezniki vami za očisteno in zunanji videz posameznih krajev. Uspeh je bil zadovoljiv, lahko pa bi bil še boljši, če bi vsi prebivalci pravilno razumeli prizadevanje turističnega društva za napredek turističnega življenja.

Po kulturnem programu so pogostili pionirje z raznimi dobrotami, ki so jih podarila industrijska podjetja iz Medvoda. V prisrčnem razpoloženju ob igrah in sproščenem kramljanju je minilo dopoldne, popoldne pa so se po skupni vrstni domov. Pionirji in učitelji si želijo še več takih taborov, na katerih se lahko sprostijo in drug drugemu se bolj približajo.

M. T.

OB RAZSTAVI »DESET LET CELJSKE INDUSTRIJE«

Velik razmah kovinske industrije v Celju

Pri razvoju našega gospodarstva po osvoboditvi je kovinska industrija prispevala znaten delež. Glavni predstavniki te industrije v Celju so Tovarni emajlirane posode, Tovarna tehnic, Kovinsko podjetje, Tovarna žičnih izdelkov in Strojna finomehanika.

V preteklih desetih letih so omenjena podjetja razširila svoj proizvodni program, povečala kapaciteto in izboljševala pogoje dela. Gradnja nove industrije in uvajanje novih izdelkov sta zahtevala sodelovanje posameznih podjetij. Tako je takoj po osvoboditvi prišla TOVARNJA EMALIRANE POSODE, za njo popolnoma nova izdelava odprskov za sestave, nove dele avtomobilov in s tem pomagala tovornam avtomobilom v Mariboru in Rakovici. Pričela je z izdelavo oblikovnih električnih števec, odprskov za oklopne varovalke za tovarni Iskra v Kranju in Elmo v Črnučah, raznih sestavnih delov za izdelke tovarne Rade Končar, Agro-tehniko in razna druga manjša podjetja. Svojo strokovno izkušeno mehanizirano delovno silo je uspešno konkurirala z njimi na inozemskem trgu, saj danes že izvažajo v 21 raznih držav.

Da je lahko podjetje uspešno opravljalo svoje naloge, je moralo povečati svoj lastni strojni park in že obstoječe naprave. Sama si je zgradila dva najmodernejša strojna stroja, ki ju je konstruirala po lastnih izkušnjah, uređila sodoben nov oddelek za dekoriranje posode, zgradila več število žarnilnih peč in naprav manjšega obsega.

TOVARNJA TEHNIKA

lahko delimo na dve etapi. V prvi letih po osvoboditvi je tovarna izdelovala večje težke tehnične, medtem ko je pozneje v skladu s potrebami našega gospodarstva razvila in pričela izdelavo avtomobilov in polavtomatskih tehnic. Postopoma je osvojila proizvodnjo vagonskih plavalčih tehnic z registriranimi in kontroliranimi aparati, avtomatske silos, avtomatske skladiščne naprave za gradbeno in industrijske žerjavne tehnične in kot najnovejši mekarske avtomatske tehnične in tehnične na transportnem traku. Za ta obseg proizvodnje je seveda doseženi obrat postal težavnejši. Obrat je bil leta 1953 preseljen v prostore bivše tovarne Hlido na Spodnji Hudič, kjer so pričeli v letu 1954 z gradnjo nove montažne delavnice.

Loške doline. Z izpopolnitvijo strojne parka se bo tehnološki proces razvil hitreje, s tem produkcija in seveda kvaliteta izdelujejo zložljive zabojke za pomaranče in limone. V ta namen jim dobavljajo surovine sosednji Marof. Prav kvaliteten izdelek izvažajo v Izrael in Arabijo.

Preimenovalje nekaterih novomeških ulic

Na 29. redni seji je ljudski odbor mestne občine Novo mesto razpravljal o predlogu posebne komisije in sveta za prosveto in kulturo o preimenovanju nekaterih ulic. Po tem predlogu, ki je z manjšimi spremembami ljudski odbor tudi sprejel, bodo nekatere ulice in ceste, katerih imena ne ustrezajo današnjemu času, ali sploh nimajo, dobile nova imena. Večinoma bodo to imena po znanih in zaslužnih ljudeh ter po partizanskih borcih in enotah.

(7)

Stara vas pri Krškem

Ti dni je bil v Stari vasi pri Krškem občni zbor Socialistične zveze, na katerem so se pogovarjali o raznih zadevah, n. pr. o prenosu pokopališča, popravilu potov, odstranitvi kapelice, ki ovira javni promet in se o marširanjem. Zbor je soglasno sklenil, da se obe organizaciji — Videm in Stara vas — združita v skupno organizacijo. Ugotovili so, da bo združitev pozitivno vplivala na politično aktivnost članstva. Z združitvijo bo odstranjena tudi ovira, ki je slabila delo vsakega odbora v Stari vasi, namreč vprašanje priprave in izvedbe Doma sejo so se člani SZDL morali sestajati v privatnih stanovanjih, kar je vsekakor vplivalo na slabo delo organizacije.

V Stari vasi, kjer živi 477 volivcev, je 206 članov Socialistične zveze ali 43 odstotkov. Dosedaj volivcev, organiziranih v Socialistični zvezi, je kajpak prenek. Med njimi je največ delavcev in uslužbencev, manj pa kmetov in mladine. Zato je občni zbor sklenil, da je treba čimprej vključiti v organizacijo vse, ki imajo pogoje za to.

Na koncu je občni zbor izvolil upravnih in nadzorni odbor ter delegate za občinsko skupščino. Izrael je tudi priznal dosedanjemu predsedniku Mokotaru, ki je neumorno in nesebično opravil zaupane mu dolžnosti.

—ac

Občinska konferenca SZDL v Vidmu-Krškem

Na seji začasnega občinskega odbora Socialistične zveze v Vidmu-Krškem so med drugim sklenili, da bo občinska konferenca 1. julija. Osnovne zbornice organizacij Socialistične zveze so se imeli na Vidmu, Srečiču, Velikem Trnu, Smečcu, Vrhulju, Lepi vasi, v Črešnjah, Starem gradu, Leskovcu, Velikem Podlogu. Zdelo se, v Stari vasi in Krškem.

—ac

PETANJCI

V Petanjcih so že pred tridesetimi leti ustvarili prostovoljno gasilsko društvo, ki je danes eno najboljših v mursko sobotškem okraju. Že v stari Jugoslaviji je imelo društvo ročno in motorno brigado, toda še bolj se je razmahnilo po osvoboditvi. Kmalu so ustanovili žensko in pionirsko četo. Poleg tega pošilja društvo svoje člane na gasilske tečaje v Mursko Soboto in neprestano izpopolnjuje svoj inventar. Danes ima že štiri avtomobile za prevoz močnejše brigade. Da si ga je lahko kupilo, so mu priskočili na pomoč tudi vaščani.

—a

Zavetišče na Oljki

Planinsko društvo v Celju je prevzelo v svojo oskrbo gostilno na gori Oljki. Planinsko zavetišče, ki je tu odprto že od začetka februarja, v zadnjem času turisti vse bolj obiskujejo, saj je gora Oljka priljubljena za telmetike. Po zaslugi upravnika je dobila notranjost zavetišča res prijetno lice. Po otvoritvi ga je obiskalo že nad 2000 telmetikov, ki so bili zadovoljni s postrežbo. Upravnik je pred kratkim uredil še dve sobi v prvih kletnih prostorih, tako da je danes tu na razpolago že tudi 16 ležalnic.

Z. K.

IZ SENOVEGA

Senovški pionirji so s pravilno igranje »Rdeča kapica«, ki jo igrati minulo soboto in nedeljo, priprto razvedril ljubitelje otroških igrice. Prireditve je pokazala, da je med pionirji in pionirkami precej takih, ki se bodo lahko razvili v dobre igralce. Pri obhodu predstavah je bila šolska dvorana napolnjena do zadnjega kotlička. Vsi so bili zadovoljni s predstavo

—ac

IZ TROBEVLA

V zadnjem času zaposluje v Zasavju vedno več ljudi. V kratkem bo sprejela več novih kvalificiranih in nekvalificiranih delavcev tovarna rudarskih strojev v Trobevlu. Ker ho ta tovarna razviti v dobri igrice, pri obhodu predstavah je bila šolska dvorana napolnjena do zadnjega kotlička. Vsi so bili zadovoljni s predstavo

—ac

IZ SENOVEGA

Senovški pionirji so s pravilno igranje »Rdeča kapica«, ki jo igrati minulo soboto in nedeljo, priprto razvedril ljubitelje otroških igrice. Prireditve je pokazala, da je med pionirji in pionirkami precej takih, ki se bodo lahko razvili v dobre igralce. Pri obhodu predstavah je bila šolska dvorana napolnjena do zadnjega kotlička. Vsi so bili zadovoljni s predstavo

—ac

IZ SENOVEGA

Senovški pionirji so s pravilno igranje »Rdeča kapica«, ki jo igrati minulo soboto in nedeljo, priprto razvedril ljubitelje otroških igrice. Prireditve je pokazala, da je med pionirji in pionirkami precej takih, ki se bodo lahko razvili v dobre igralce. Pri obhodu predstavah je bila šolska dvorana napolnjena do zadnjega kotlička. Vsi so bili zadovoljni s predstavo

—ac

IZ SENOVEGA

Senovški pionirji so s pravilno igranje »Rdeča kapica«, ki jo igrati minulo soboto in nedeljo, priprto razvedril ljubitelje otroških igrice. Prireditve je pokazala, da je med pionirji in pionirkami precej takih, ki se bodo lahko razvili v dobre igralce. Pri obhodu predstavah je bila šolska dvorana napolnjena do zadnjega kotlička. Vsi so bili zadovoljni s predstavo

—ac

IZ SENOVEGA

Senovški pionirji so s pravilno igranje »Rdeča kapica«, ki jo igrati minulo soboto in nedeljo, priprto razvedril ljubitelje otroških igrice. Prireditve je pokazala, da je med pionirji in pionirkami precej takih, ki se bodo lahko razvili v dobre igralce. Pri obhodu predstavah je bila šolska dvorana napolnjena do zadnjega kotlička. Vsi so bili zadovoljni s predstavo

—ac

IZ SENOVEGA

Senovški pionirji so s pravilno igranje »Rdeča kapica«, ki jo igrati minulo soboto in nedeljo, priprto razvedril ljubitelje otroških igrice. Prireditve je pokazala, da je med pionirji in pionirkami precej takih, ki se bodo lahko razvili v dobre igralce. Pri obhodu predstavah je bila šolska dvorana napolnjena do zadnjega kotlička. Vsi so bili zadovoljni s predstavo

—ac

in željo, da bi jih pionirji spet kmalu razveselili s kako prireditvijo. Igra je režirala tov. Gučkova, ki zasluži za svoje delo vso pohvalo.

Združenje rezervnih oficirjev v Senovem

Združenje rezervnih oficirjev v Senovem je pred kratkim organiziralo predvajanje raznih vojaških filmov. Filme si je ogledalo precej šolske in poštolske mladine, pa tudi starejših. Rezervni oficirji v Senovem in Brestanici nameravajo pripraviti v bodoče še več takih predstav.

B. K.

IZ FRANKOLOVEGA

Občinski praznik so naznanili na predvečer v nedeljo zvečer topoli in kresovi. V trajen spomin na žrtve, ki so padle pri nas, bosta ostala vzorno urejeno pokopališče in spominška plošča na razvalinah Ljudeškega gradu. V počastitev praznika smo ponovili Finžgarjevo »Divjega lovca«, priredili žanje komemoracijo ter obiskali grobove talcev in Ljudek. Poleg tega smo odprli novo veterinarsko ambulanto, občinski ljudski odbor pa je imel slavnostno sejo.

(7)

IZ IDRIJE

Ti dni je gostovalo v Idriji gledališče za Slovensko Primorje iz Kopra s komedijo v treh dejanjih »Stirje za volanom«. Vsi navzoči so bili s predstavo izredno zadovoljni. Idrijski vedno polno obiskujejo predstave gledališča za Slovensko Primorje, zato pa tudi želijo, da bi jih v bodoče bolj pogosto obiskovalo.

F. V.

IZ VELENJA

Preteklo soboto nas je obiskal »Toti« tatar iz Maribora z ne preveč pestrim in zabavnim programom. Najbolj so ugajali Marulek in pohorska kmetka Tijek ter Jigra. Velenjska dramska družina je islega dne gostovala v Ljudeškem »Matičkom« v Rimskih Toplicah. Gledalci so bili s predstavo zadovoljni, režiserja pa so nagradili za njegov trud s šopkom rdečih nagelov.

S.

Akademija v Trbovljah

Letos slavimo v Trbovljah deseto obletnico ustanovitve gimnazije. Dijaki, ki jo obiskujejo, niso samo pridni učenci, marveč se marljivo udeležujejo tudi pri izvenšolskem delu. Najbolj se navdušujejo za kulturno-prosvetno delo. To je pokazala tudi zadnja akademija, ki so jo priredili gimnazijci v počastitev desete obletnice osvoboditve. Pester kulturni in športni spored je trajal nad dve uri. Sodelovali so skoraj vsi dijaki višjih razredov in pionirski pevski zbor gimnazije. Poslušalce so navdušile predvsem zborovske recitacije višješolcev.

—ac

PETANJCI

V Petanjcih so že pred tridesetimi leti ustvarili prostovoljno gasilsko društvo, ki je danes eno najboljših v mursko sobotškem okraju. Že v stari Jugoslaviji je imelo društvo ročno in motorno brigado, toda še bolj se je razmahnilo po osvoboditvi. Kmalu so ustanovili žensko in pionirsko četo. Poleg tega pošilja društvo svoje člane na gasilske tečaje v Mursko Soboto in neprestano izpopolnjuje svoj inventar. Danes ima že štiri avtomobile za prevoz močnejše brigade. Da si ga je lahko kupilo, so mu priskočili na pomoč tudi vaščani.

—a

Zavetišče na Oljki

Planinsko društvo v Celju je prevzelo v svojo oskrbo gostilno na gori Oljki. Planinsko zavetišče, ki je tu odprto že od začetka februarja, v zadnjem času turisti vse bolj obiskujejo, saj je gora Oljka priljubljena za telmetike. Po zaslugi upravnika je dobila notranjost zavetišča res prijetno lice. Po otvoritvi ga je obiskalo že nad 2000 telmetikov, ki so bili zadovoljni s postrežbo. Upravnik je pred kratkim uredil še dve sobi v prvih kletnih prostorih, tako da je danes tu na razpolago že tudi 16 ležalnic.

Za dom in družino

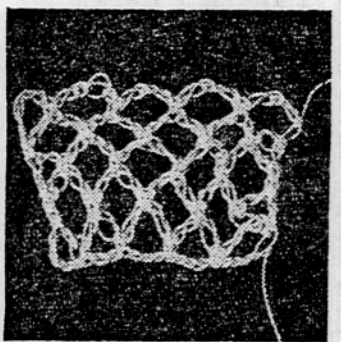
KAKO REŠITI PROBLEM žene

Vprašanje zaposlitve nekvalificiranih ženo in zagotovitev osnovnih pogojev njihovega obstoja je še vedno dokaj pereče v večini mestih in industrijskih središč. Tako se n.p. biro za posredovanje dela v Ljubljani že ves čas svojega obstoja brez večjega uspeha bori za zaposlitev nekvalificiranih žena. Materijalno med prijavljenimi nezaposlenimi visoko presega število ostalih nezaposlenih. Tako je bilo v biroju za posredovanje dela v Ljubljani zadnji dan lanskega leta prijavljenih 858 nezaposlenih nekvalificiranih žena, medtem ko so bili prijavljeni isti dan le 4 nekvalificirani moški. Med ženami pa je bila skoraj slaba polovica takih, ki dotlej sploh še niso bile zaposlene in zato brez vsakih delovnih izkušenj.

Dosedanje izkušnje so pokazale, da je edino uspešen način reševanja zaposlitve nekvalificiranih žena v tem, da jim omogočimo in zagotovimo strokovno znanje za izpolnjevanje določenih dejavnosti. Pri tem je treba upoštevati tudi to, da je del teh žena tudi socialno in moralno ogrožen. Prav zaradi tega pa bi morali biti težišče dela za njihovo strokovno usposabljanje predvsem v kakem internatu zaprtega tipa. Tu bi se moglo izučiti v raznih učnih tečajih n. pr. za šivilje, pletilje, gospodinske pomočnice.

Kvačkana mreža

Zanjo potrebujete bombažno, laneno ali tanko konopljino prejo in kvačko. Za ročaje pri mreži vzamete petkratno nit, in sicer 40 cm dolgo, in jo obkrožite v krog. Ta krog gosto ob-

kvačkaj z gostimi pentljami. Iz polovice teh pentelj začnete vzorec.

Opis vzorca: Ovirj nitko in potegniti iz nasnutka 1 cm dolgo petljico, nato napravi na to petljico 1 gosto pentljo, nato pa zopet potegniti 1 sm dolgo petljico in spet 1 gosto pentljo ter zabodi v tretjo verzično pentljo nasnutka z 1 gosto pentljo. To ponavljajš.

Druga vrsta je enaka prvi, le da zabadaš goste pentlje v višje stoječe vozličke prejšnje vrste. Ko si nakvačkala 28 cm dolgo, napravi prav tako z drugim delom. Ko imaš oba roča, oziroma dela gotova, uveži spodaj 6 cm dolge reze, in sicer v vsako drugo luknjico. Martina

nekvalificirane

ce, vsaj toliko, da bi si utrlje pot k primerni zaposlitvi.

Kljub temu pa bi bilo treba rešitve le začasne, le za najbolj kričeče primere. V omenjenih tečajih bi usposobili sicer znatno število žena za delo, ki bi ga lahko s pridom opravljale v raznih uslužnostih in servisnih podjetjih. Toda potrebe po takih kvalifikacijah še daleč niso take, da bi mogli v teh panogah zaposliti vse te žene. Zaradi tega moramo to vprašanje povezovati z vprašanjem novih strokovnih kadrov, ki so nujni za razvoj naše industrijske proizvodnje.

Šivilje pri delu

Vprašanje zaposlitve žena bo močno uspešno rešili le tedaj, če bi z ustanovitvijo primernega zavoda, v katerem bi obstojale z vsem potrebnim opremljene delavnice za redno izučitev vseh tistih poklicev, ki bi jih lahko žene uspešno opravljale. S tem bi v veliki meri izpolnile vrzel, ki je v naši industrijski proizvodnji zaradi pomanjkanja kvalificiranih delavcev.

V teh delavnicah bi se žene strokovno usposobile, s čimer bi rešili vprašanje vzgoje strokovnih kadrov ter vprašanje trajne in družbene produktivne zaposlitve ženske mladine.

Vzamemo za predpasnik

Vrednotenje sodobnih ženskih oblek bi bilo mnogo preprostejše, če bi smeli ocenjevati samo tiste modele, ki jih vidimo v modnih časopisih ali pa na raznih modnih revijah. Tja spadajo v pretežni večini obleke, ki jih imenujemo popoldanske ali večerne in pri katerih praktičnost podredimo fantaziji. Tip obleke, ki ga vedno potrebujemo pa je redko ali sploh ni zastopan.

Obleka, ki si jo želimo ob raznih delovnih mestih se bistveno razlikuje od stereotipne delovne halje ali delovnih hlač, ki so do sedaj v navadi. Delo za pisarno mizo in ob tovarniškem stroju se po svojih gibih vsaj toliko razlikuje, da zahteva pri krojenju delovne halje več domislenski kot samo razliko v kakovosti blaga.

Potiskujmo kroglično delovno obleko, ki bi s kvaliteto blaga, z vzorcem in krojem ustrezala posameznim oblikam dela (tovarniške, kmetijske, uradniške) je zahtevna naloga in vsaj toliko zanimiva kot vedno zavidano skiciranje pariških modnih modelov za novo modno leto. Takšno nalogo bi mogel prevzeti pri nas Zavod za napredek gospodinjstva ali pa naprednejša konfekcijska krojačnica.

Obleka primerna za kmečko delo

Raznolikost vsakodnevnega kmečkega dela vsiljuje najzlačnejše blago in krog obleke. Vemo pa, da prav kmetice posvečajo svoji obleki najmanj časa. Brez premisleka posnemajo kraj »mestnih« oblek, kateri jim je všeč tem bolj, čim manj je preprost. Seveda je tej dobi posnemanja določen čas tako, da velja za kmečko modo tisto, kar je bilo moderno v mestu pred nekaj leti. Tudi preprosti kraj sodobnih oblek se ni našel mnogo posnemalk. Še vedno živajo kmečke šivilje »robčekce,

krojijo plašče s trdim oprsjem in podobno. Na preprosto delstvo, da potrebuje kmečka žena predvsem obleko za svoje delo pa tudi nihče ne opozarja. Zato obstoji v veliki večini preprosten del njene garderobe samo v predpasniku. Vse obleke pa nastajajo slučajno, ukrojene so iz poljubnega blaga, pri katerem je v večini pomembnejša cena, kraj obleke pa se naslanja na priporočilo: »Tako obleko mi naredite kot tisti.«

Brez podrobnega študija je težko nasvetovati število in obliko oblek, ki jo kmečka žena potrebuje. Najosnovnejši zahtevi pa zadostimo, če predlagamo za letni čas obleko iz pralnega blaga, ki naj bo krojena tako, da jo lahko čim bolj kombiniramo. Primerno je krilo z velikim izrezom, ki ga potrebujemo pri delu na soncu, katerega pa dopolnimo ob hladnejšem vremenu s kratko jopičo, ki jo lahko obnem oblačimo tudi kot bluzo k pralnemu krilu. Krilo z večjim izrezom pa pozimi lahko uporabljamo tudi kot predpasnik, ki je vedno dobrodošlo.

Nas današnji pregled garderobe za kmečko ženo je najosnovnejši, v eni izmed prihodnjih pa bomo imenovali še nekaj vrst in vzorcev blaga, primernega za krojenje delovnih oblek.

D. P.

Kako peremo v milnici

Tu in tam imam priložnost skušati, kako se gospodinja pritožuje, da je težko prati, ker nimajo pralnice, in nimajo kje skuhati perila. Prav zato priporočam stedeči preizkušeni recept. Če se boš te po njem ravnala, bo vaša perila brez vsakega praška in kuhanja snežno bela. Napravite takole: belo perilo namočite v postano vodo. Zelo dobro je deževnica, ker je bolj mehka. Potem razrežite milo na tanke koščke — pol kosa mila na 5-litrski lonec — in ga stresite v lonec, kjer naj vre toliko časa, da nastane iz njega čista milnica. Potem dodajte še murgice vode, da dobite mlačno milnico. Perilo, ki ste ga prej namočili v čisti vodi, ozmite in ga pustite čez noč v milnici. Drugi dan dodajte toplo vodo, zmecajte in perilo še malo razmislite, potem pa izpirajte naprej z mlačno, potem šele z razlo vodo do čistega. Perilo bo tako brez kuhanja lepo belo. V ostalo milnico pa namočite barvasto ali trikotno perilo in ga na hitro zmecajte, da ne izgubi barve. Nazadnje dodajte v 2-litrsko mlačno vodo kozarec kisa. Iz te vode izperite volnene in svilenke tkanine.

Milnica vam ne trga perila, ker nima ostrih kemikalij. Če pa perete s kakršnimkoli praškom, ga stresite v mlačno vodo in dobro zmecajte, da se kemije razpustijo. Če se plačajo po površini, jih precedite skozi platneno krpicco. Šele potem namočite perilo, kajti če bi ga namočili v neprecenjeno vodo, bi se zlasti trikotno perilo kaj kmalu raztrgalo.

I. S.

Vtisi iz Danske

delo v šolah

(Nadaljevanje)

Izobraževanje industrijske in obrtniške mladine obsega poleg praktičnega dela še pouk v vajejskih šolah, ki trajajo 3 do 4 leta v zimskih mesecih po 3 do 4 ure dnevno. Te šole so zelo dobro opremljene.

Za Dansko je značilno, da se delavci in obrtniki — pa tudi ljudje v vseh drugih poklicih — kasneje, ko so že v službah, stalno in ponovno izpopolnjujejo v raznih praktičnih in teoretičnih tečajih. V Kopenhagenu obstoja takimenovani tehniško-loški inštituti, ki imajo delavnice in mojstre za tečaje skozi vse leto. Sem neobvezno prihajajo ljudje iz raznih področij in se vpisujejo v tečaje za dva tedna ali pa tudi za več časa, kakršna je pač vrsta dejavnosti. Tu so vpisani šoferji, elektrotehniki, mizarji, sobosikarji, mešalci betona, kemični laboranti, kurjači centralne kurjave, ki je na Danskem izredno razširjena (tudi po vaseh), traktoristi, ladjedelniki, peki, slaščičarji in drugi poklici.

Poleg strokovnih tečajev je vsako leto precej tečajev tudi iz področja kulture in raznih teoretičnih problemov. Te večerne šole je obiskovalo v Kopenhagenu zadnje zimo kar 20.500 ljudi, čeprav so ti tečaji enkrat do dvakrat tedensko in to vedno le v večernih urah. Teme, ki so jih na teh tečajih obravnavali, so zelo pestre, in sicer s področja književnosti, umetnosti, družbenih ved, političnih vprašanj in podobno. Za Dansko je značilno, da se njeni prebivalci zelo radi učijo. Tako najdemo v nedeljo v muzejih in galerijah skupine delav-

cev, pomešane z nameščenci, ki z zanimanjem poslušajo predavanja o grškem kiparstvu ali francoskem ekspresionizmu.

na skrb po svojem šolskem svetu, da mladina od 14. do 18. leta obiskuje zimsko tečaj. Ti so splošnoizobraževalne vsebine ali kmetijsko-strokovne, so pa tudi taki, ki imajo kombiniran program.

Razen teh tečajev, ki so sorodni z našimi kmetijsko-gospodarskimi šolami, ima Danska

Ulica danskega mesta Rønne na otoku Bornholm

Tudi po vaseh je pošolsko izobraževanje zelo razvito in dobro organizirano. Vsaka občina

68 internatskih zimskih šol za kmečko mladino od 14. do 18. leta, kjer si v petih zimskih mesecih poglablja osnovnosolsko znanje in se uče otroci tudi praktičnih ročnih del. Razen teh šol ima Danska še 27 kmetijskih zimskih šol z internati.

Po svetu najbolj znana oblika pošolskega izobraževanja na Danskem so takimenovane ljudske visoke šole Grundtvigovega tipa. Te šole, ki jih je sedaj še 60, so začele nastajati pred sto leti na pobdo filozofa Grundtviga. Namenjene so predvsem kmečki mladini od 18. do 25. leta s programom splošne izobrazbe.

Grundtvig je menil, da šola ni samo za osnovne predmete, pač pa tudi za poznavanje umetnosti, zgodovine, književnosti. Te ljudske visoke šole naj premostijo razlike v izobrazbi med delovnimi ljudmi in izobraženci. Čeprav so te šole nastale iz idealistično-romantičnih nagibov pred sto leti, so vendar imele velik praktičen uspeh. Absolutni, kmečki fantje, ki so se iz teh šol vračali domov na vas, so pridobile niti širokim razgledom z raznih področij in dogajanj v svetu postali sposobni in osnovni organizatorji združništva na Danskem.

Ing. V. M.

M. P., LJUBLJANA. — V Vaši družini je bilo več primerov sladkorne bolezni in ker se bojite, da bi zboleli tudi vi, bi radi vedeli, če se lahko te bolezni ubranite in kaj vam je storiti, da bi preprečili njen pojav.

Nagnjenost k sladkorni bolezni je dedna. Do pojava sladkorne bolezni pride, kadar zaradi vpliva cele vrste raznih notranjih in zunanjih čimbelov pride do motenj v presnavljanju sladkorja in drugih ogljikovih hidratov v organizmu. Svojevstvenih ukrepov za preprečevanje sladkorne bolezni nimamo, pa pa lahko damo nekaj zadevnih navodil.

Krvni sorodniki in potomci diabetikov naj si dajo od časa do časa pregledati množino sladkorja v krvi. V nejasnih primerih se z obremenitvijo s sladkorjem lahko pojasni, če se nagnajo k tej bolezni. Na ta način se sladkorna bolezen lahko ugotovi v samem začetku, ko jo z ustreznimi ukrepi lahko še hitro spravimo v red.

Eden najvažnejših ukrepov v obrambi proti sladkorni bolezni je prehrana, predvsem prehrana s posamezniki, ki je nagnjeni k debelosti, naj kontrolira svojo težo in prehrano regulira po stvarnih energetskih potrebah. Posebno važno je, da preprečimo

kakršnokoli večjo zamaženost. Tu je posebno važno brždjanje prirojene požreznosti, splošne nediscipliniranosti v načinu življenja, rednega uživanja alkohola itd.

Sistematično zdravljenje kakršnih koli obolenj žolčnih poti, posebno žolčnega mehurja, je zelo važno, ker v primeru, da te bolezni zanemarimo, prav lahko pridejo na sosednje tkivo trebušne slinavke in postanejo tako povzročitelji sladkorne bolezni. Vse infekcijske bolezni, posebej akutne, ki okužujejo organe zem na razne načine, so lahko povod, da do tečajne skrite nagnjenosti k sladkorni bolezni pride do izraza. Zato so v vzrokih pojavov sladkorne bolezni važni vsi ukrepi, s katerimi skušamo preprečiti to bolezen.

Sladkorna bolezen srečamo predvsem pri ljudeh, ki se hranijo z velikimi množinami koncentriranih mastnih jedi, ki se v svojih poklicih zelo naprežajo in utrudijo in ki se telesno premalo gibljejo.

Torej način življenja z zmernostjo v prehrani, brez posebnih razburjanj in telesnih naporov, ki so močnejši od sposobnosti porazmetnikov, so zelo važni čimtelji v preprečevanju sladkorne bolezni, čeprav je navadno težko izvedljiv.

no dobro je plavanje in kopanje. Pretopla in premeška postelja nista priporočljivi in tudi ne pretesna obleka, kar draži telo. Literatura, ki jo mladostnik prebira, mora biti skrbno izbrana, prav tako tudi filmi, ki jih gleda.

Starši naj vplivajo na mladostnika čimbolj pomirjevalno. Izogibati se je treba surovim in grobim nastopom. Glasno vzgojo naj zamenja tiha vzgoja. To se pravi, starši naj mladostnika vzgajajo tako, da ne bo tega niti opazil. Usmerjajo naj njegovo ravnanje neopazno, da bo mislil, da je samostojen, da se sam vzgaja. Močan nagon po uveljavljanju in želja, da bi bil že odrasel, ne dopuščata takih posegov, kakršnih si starši lahko privoščijo pri 6-letnem dečku. Saj je znano, da 15-letni deček noče biti za nobeno ceno več otrok in je silno užaljen, če kdo z njim postopa kot z otrokom.

Starši morajo v tej dobi zelo paziti na svoje obnašanje in dejanja, kajti mladenič ali mladenka sta v tej dobi zelo občutljiva za vse nepravilnosti in gledata na vse okoli sebe še mnogo bolj kritično kot odrasli. To je razumljivo, če upoštevamo, da imamo odrasli mnogo življenjskih izkušenj in si znamo marsikatero napako razložiti. Mladostnik teh izkušenj nima in gleda zato na vse pojave čisto drugače, ne kako zmajčeno.

Starši morajo v tej dobi zelo paziti na svoje obnašanje in dejanja, kajti mladenič ali mladenka sta v tej dobi zelo občutljiva za vse nepravilnosti in gledata na vse okoli sebe še mnogo bolj kritično kot odrasli. To je razumljivo, če upoštevamo, da imamo odrasli mnogo življenjskih izkušenj in si znamo marsikatero napako razložiti. Mladostnik teh izkušenj nima in gleda zato na vse pojave čisto drugače, ne kako zmajčeno.

Dogodili so se že primeri, ko je mladostnik, ki se je razočaral nad svojimi starši, ugotovil, da je življenje grdo, da ni vredno živeti in je napravil samomor. Nepravilni odnosi med očetom in materjo, prepri ali morda celo nemoralno življenje lahko usodno vplivajo na mladostnika. Deklica dobi lahko v takih okoliščinah odpor do življenja in od drugega spola, postane čudaka in če ji nihče iz te stiske ne pomaga, se iz tega težko izkoplje.

Pri vzgoji dečkov bi morali starši posebno paziti na to, da bi jih vzbujali v spoštovanju do deklic kot do bodočih mamic in žena, ne pa tako, da vidijo v deklicah samo predmet svojega izžuljanja. Razvijati je treba v njih pravilen, humanistični odnos do deklet.

Seveda je potrebno, da v dobi pubertete starši tudi svojemu otroku pojasnijo nekatere stvari, ki jih želi zvedeti. To je treba napraviti zelo obzirno, toda brez strahu in ne da bi delali iz tega nekaj posebnega, nekaj skrivnostnega ali celo grdega.

Dobro dozorevanje bomo svojim otrokom najbolj olajšali, če bomo skušali razumeti njihovo čustvovanje in če se bomo ravnali tako, da ne bomo z ničemer povečevali nemira in bojev, ki jih mora mladostnik doživljati.

M. S.

ŠOLA ZA STARŠE

NAŠ PUBERTETNIK

Posebno važna in mnogokrat tudi težka, tako za dečke ali deklice, kakor tudi za starše, je doba pubertete, to je dozorevanja dečka ali deklice v mladeniča oz. mladenko. Ta doba traja nekako od 12. do 18. leta. Pri dečkih nastopa navadno malo kasneje kot pri deklicah. Če se ta doba pojavi prej ali nekoliko kasneje, je odvisno od konstitucije, podnebnih razmer, rase, prehrane, vpliva civilizacije itd. Mnogokrat slišimo pripombe, češ da je sedanja mladina čisto drugačna, kot je bila nekoč. To ni prav nič čudnega, če upoštevamo, da tudi okolje, ki danes obdaja našo mladino, ni tako kot je bilo n. pr. pred 50 leti. Razvoj civilizacije vpliva tudi na hitrejšo dozorevanje mladega človeka.

Doba pubertete pomeni za dečka ali deklico dobo velikih duševnih in telesnih sprememb, kar vse se kaže v različnih duševnih razpoloženjih in tudi v zunanjih znakih. Na zunanji se to opazi v tem, da dečki zelo zrastejo, posebno v noge se jim potegnajo,

medtem ko ostanejo prsa še nerazvita. Govorica je glasna in hrupna, pisava grda. Deklice pa začenjajo dobivati boke. Deček, ki se je doslej zbrano

Ob žogi prijetno minejo proste ure

igral, gradil iz peska gradove, risal, čital ali pa plezal po drevesih, se podil po gozdovih in počenjal druge norčije, postane tih, otožen, zaprt sam vase in sanjav. Njegova telesna in duševna podoba sta pod-

vrženi prevelikim spremembam, da bi vse to ne vplivalo nanj, da ga ne bi čisto prevzelo. V sebi začuti nenadoma instinktivno nagon, ki mu je bil doslej popolnoma neznan, ki si ga ne zna razložiti, ki pa ga silno vznemirja in ki tudi terja zadovoljitev. Ker pa te zadovoljitve ne more resnično doseči, si poišče zato nadomestilo v svojih sanjah.

Poleg spolnega nagona se v tej dobi pojavlja tudi nagon po uveljavljanju. Petnajstletni

kaj takega je potrebno končati najprej srednjo šolo in doseči še marsikaj drugega. Prav tako ni mogoča v tej dobi zadovoljitev prvega nagona. Želja in možnost njene uresničitve sta torej daleč druga od druge. Izpolnitev svojih želja si torej mladostnik v tej dobi pričara le v sanjah. Dogaja se, da se nekateri mladostniki v svoje sanje tako zatopijo, da ne ločijo več, kaj se je res zgodilo in kaj so doživljali samo v svojem sanjarjenju. To so sicer zelo redki primeri, vendar pa kažejo, kako močno je v tej dobi notranje življenje dečka ali deklice.

Nemir, ki ga občuti mladostnik, ima za posledico utrujenost in ta povzroča veliko občutljivost in razdražljivost. Najmanjša stvar lahko spravi dečka ali deklico iz ravnotežja in mu povzroča hude notranje boje.

Seveda se takšno notranje razpoloženje kaže tudi v tem, da se mladostnik zelo težko učti, da je raztresen, da v šoli slabo uspeva itd., kar je lahko tudi usodno za njegov nadaljnji razvoj.

Zelo važno je, da imajo starši vse te težave, s katerimi se mora mladostnik boriti, na umu, da jih skušajo razumeti in da jih tudi s svojim ravnanjem omilijo. Predvsem je koristno, če starši v tej dobi dečka ali deklico čimbolj zapostopijo športom, da mu omogočijo čimveč gibanja. Poseb-

Musaka iz krompirja (lahko uporabimo tudi malancane ali buče)

Zmelji 1/4 kg svinjine in 1/4 kg govedine. To meso dušite nekaj časa na čebuli. Olupi kuhan krompir in ga zreži na podolgovate tanke rezine. Pripravi nekoliko bolj gosto testo kot za palačinke in ga soli (krompir, malancane, ali buče ne soliti). Pomoči list za listom v testo in speci na vroči masti. Ko si ves krompir spekla, daj v posodo, najprej vrsto krompirja nato vrsto mesa in to ponavljaj, dokler ni posoda polna in pazi, da je zgornja plast krompir. Vmešaj dve jajci in malce mleka ali kisle smetane ter s tem polij musako tako, da dobro vpije, potem daj musako v peč in peci. Ko je pečena jo polij s kisló smetano in daj spet v pečico, da zarumeni.

Ružica: Zamesi testo kot za jabolčni zavitek, ga razvaljaj na kot papir tanek list, potresi z zmeltimi orehi in zvij. Zvitico testo nareži na poljubne rezine in speci. Ko je ružica pečena, jo polij s kuhanim sladkorjem, in jo pusti nekaj časa, da kuhani sladkor vpije.

ŠPORTNI POROČEVALLEC

POZDRAV CELJSKEMU ZLETU

NEKAJ MISLI O ŠPORTNI TEKMOVALNOSTI

Začnimo z redno in postopno vadbo!

Kdor ve za cilj, bo laže ubral pravo pot; kdor ve za namen, ki ga imamo s telesnimi vajami, bo ravnal pravilneje pri izbiri vzgojnih sredstev in metod. Namen telesne vzgoje je v utrjevanju zdravja, stopnjevanju telesne zmogljivosti in v razvijanju pozitivnih moralnih lastnosti — ne pa, kakor nekateri mislijo, samo v tekmovalnosti in zmagah.

Prav zaradi tega, ker je v naši športni praksi še vedno veliko napak, in ker so nejasnosti tudi v pojmovanju, objavljamo tudi nekaj misli o športni tekmovalnosti.

Prvo pravilo je redna in postopna vadba po načelu od lažjega k težjemu. Tudi se je treba vsaj dvakrat na teden čim bolj pogosto, se učimo na planju, v pokrajini, v naravi, na soncu, na zraku.

Ne zadovoljujemo se s povprečnimi storitvami, težimo za tem, da bi si okrepili telo in voljo — da bi postali zmogljivejši. V ta namen prirejamo tekmovalnosti, ki morajo vplivati na udeležence vzpodbudno in vzgojno.

Toda tekme niso za vse. Glede tekmovalnosti ločimo obdobja, ko je lažja in pedagoški in fiziološki razlogov potrebna, kakor tudi obdobja, ko tekmovalnost odseva v celoti ali delno, kar je odvisno od starosti, fizičnega stanja, stopnje razvoja, in sicer v prvem obdobju, ko se učimo, in v drugem, ko se učimo, da bi postali zmogljivejši.

Prvi obdobji so namenjeni izobraževanju, ki morajo biti zanimivi, da bi se otroci in mladi ljudje učili, in sicer v prvem obdobju, ko se učimo, in v drugem, ko se učimo, da bi postali zmogljivejši.

Smučarski posvet na Kriških podih

Nedavno je objavil »Polet« članek francoskega alpinista prof. dr. ing. Françoisa Avénia z naslovom »Nekaj pripomb k današnji smučarski tekmovalnosti«. Ob tem smo se spomnili na nekaj tehničnih misli, ki se tičejo smučarskega posveta, da bi se, kar se da, izognili tistim napakam, ki so posledice nepravilnega pouka, in da bi se izognili tistim napakam, ki so posledice nepravilnega pouka, in da bi se izognili tistim napakam, ki so posledice nepravilnega pouka.

Prof. Avén je opozoril na številne nepravilnosti pri pouku, ki so posledice nepravilnega pouka, in da bi se izognili tistim napakam, ki so posledice nepravilnega pouka, in da bi se izognili tistim napakam, ki so posledice nepravilnega pouka.

DA NE BI OSTALI SAMO PRI BESEDAH

Ob tej priložnosti bomo proučili možnosti proizvodnje varnejše, zanesljive in bolj univerzalne smučarske opreme, kakršno si želijo zlasti smučarji planinčarji in kajnarji. Naš standard namreč še ne dopušta, da bi imeli ljubiteljski smučarski šport posebne čevlje za vzpon, posebne za spust, in da bi se izognili tistim napakam, ki so posledice nepravilnega pouka, in da bi se izognili tistim napakam, ki so posledice nepravilnega pouka.

Partizan Slovenije, zveza za telesno vzgojo, proslavlja deseto obletnico osvoboditve s dvema velikima partizanskima zletoma, in sicer v nedeljo v Celju ter v Kopru 12. junija.

Veliki zlet s množičnimi nastopi članstva vseh oddelkov in množičnimi tekmovalnostmi so posebna oblika javne manifestacije partizanske organizacije, ki želi prikazati članstvu in vseh javnosti plodove svojega načrtnega dela s edinim osnovnim namenom: zdrav razvoj slehernega pripadnika partizanske organizacije. Razen notranjega pomena za partizansko organizacijo, pa je njen napredek in razvoj, pa je tak zlet tudi poseben členik tudi za nadaljnji polet organizacije, ki naj ob taki manifestaciji črpa novih moči za svojo bujno rast.

Ko tisoče telovadcev koraka v povorci ali k skupnemu telovadnemu nastopu, jih vse preveča enotna volja in zavest moči organizacije, sproščeno čustvo radosti nad veličino vzgojne skupnosti, ki se bori za kulturni napredek vsega ljudstva. To so vzgojno pomembni trenutki pozitivnega vpliva množice na posameznika, ko pri slehernemu vzpliku navdušenja in se pozneje iz teh radostnih sre zbudi velika težnja po razširjenju telesnovzgojne misli in želja vključiti v svoje vrste tudi tiste, ki še niso spoznali vseh lepot in sreče zdravega telesnovzgojnega življenja.

Zavoljo tega se športniki glo-

ZLETU

boko zavežajo pomena partizanskih manifestacij ne samo znanju, temveč tudi za vsa športa, ker vedo, da »pravilna športna dejavnost neogibno raste in naše dejavnosti, kakor je nedavno dejal predsednik Partizana Slovenije tov. Zoran Polič. Resnično široka podlaga v telesni vzgoji širokih ljudskih množic, ki jo skuša danes pri nas urediti partizanska organizacija, pomeni za razvoj športne dejavnosti, kakor jo označujemo v okviru naših telesnovzgojnih prizadevanj, zdravo in prihodno osnovo. Partizanski uspehi so tudi naši uspehi v korist vse naše skupnosti!

Naj bi letošnja pokrajinska zleta v Celju in Kopru izpolnila vsa pričakovanja in dala novga poleta za množično telesno vzgojo. Iz vsega srca ji pozdravljamo in klitemo vsemu članstvu partizanske organizacije naš športni ZDRAVO!

Pravina telesna vzgoja bo pognala zdrave korenine

Na nedavni proslavi deset letnice telesne vzgoje v Jugoslaviji, nas je opozoril podpredsednik zveznega športnega sveta Rodoljub Colaković tudi na pomembno praznino v naši telesni vzgoji, ko je dejal, da smo močno zanemarili telesno vzgojo naših delavcev in vse prevred uprli svoj pogled v vrhunski šport.

Prav gotovo je res, da je delavska telesna vzgoja, poleg pravilno rešenega vprašanja šolske telesne vzgoje, osnovna naloga in problem vseh naših družbenih organizacij, ki se ukvarjajo s vprašanjem telesne vzgoje naše mladine in našega ljudstva. Ker sta ta dve področji telesne vzgoje v sedanjih razmerah tako pomembni za vso našo družbeno skupnost, sta postali ključni vprašanji in preizkusni kamen za pravilno orientacijo telesnovzgojnih organizacij, ki bi morale v celoti sodelovati. Zaradi pomembnosti temeljnih neresenih vprašanj v telesni vzgoji prav nič ne pretiravamo, če bomo, da ne bomo kot skupnost utrpeli prav nobene škodi, čeprav še dolgo ne bomo dosegli nobene športne zmage, medtem ko bi bila ogromna škoda za našo skupnost, če bi se v naprej zanemarjali telesno vzgojo naše mladine v šolah, prav.

POSEBNO SE VAJENSKJE in med delavci. In vendar je jasno, da nam ni treba trepetati za športne uspehe, ali celo za med-

narodni športni ugled, ki smo si ga doslej umetno ustvarili z vrhunskim športom v »umetnih cvetličnjakih«. S pravilno šolsko telesno vzgojo in množičnim telesnovzgojnim udejstvovanjem delavstva, bo naš šport šele pridobil svoja naravna tla in pognal zdrave korenine in vrhove.

Ce na kratko premetremo desetletna prizadevanja telesnovzgojnih organizacij za razvoj telesne vzgoje med delavci, moramo ugotoviti, da so bila z ustanavljanjem aktivov v tovarnah in podjetjih na najboljši poti: razvoj in utrjevanje telesne vzgoje med delavci in nameščenci. Zaradi prerabljenih organizacijskih stikov med društvi in aktivisti so bili prenašalci in prenosniki telesne vzgoje in neprimerni sklepi o ukinutosti aktivov in njihovih spremembah v družstvu, zaradi česar je bujna dejavnost v aktivih v letu 1946 zamrla, medtem ko se organizacije, kakor so nekateri pričakovali, z delavskim članstvom niso okrepile. Od takrat se telesna vzgoja med delavci ni več opomogla, čeprav lahko v zadnjih nekaj letih spet zasledimo sponzorno telesnovzgojno dejavnost v

nekaterih podjetjih in ustanovah. Partizan Slovenije, zveza za telesno vzgojo in Zveza športov Slovenije že daje časa čutiljo potrebo, da poživita zanimanje za telesno vzgojo med delavci. Organizacije so se doslej sporačumele, da je treba sprejeti nekakšen program množičnih tekmovalnosti, ki naj bi ponovno vzbudil zanimanje za telesno vzgojo med delavci in nameščenci in za njihovo sodelovanje v različenih panogah. Redno udejstvovanje naj bi pomenilo pridobivanje zdravih življenjskih navad, gibanje na svežem zraku, borbo proti alkoholizmu in nikotinizmu ali to kar razumemo v športnem načinu življenja. Z dejavnim vključevanjem v telesno vzgojo naj bi jih zainteresirali za celotno področje telesne vzgoje v našem družbenem življenju in da bi jo zato tudi podpirali na vseh področjih v skladu z našim celotnim gospodarskim in kulturnim življenjem. Preko »meorganizacije« dejavnosti naj bi počasi približali delavce k »organizirani« dejavnosti v družstvih in če bo želel posameznik ali skupnost napraviti še en korak, pa naj stopi med članstvo »višje« telesnovzgojne snove.

Čeprav naj bi tekmovalnost zboljšala čimveč sodelujočih, vendar morajo sodelovati na načelu popolnoma prostovoljnega vključevanja, osebne zainteresiranosti, veselja, in notranje potrebe. Sproščeno, veselo in želja za vključevanje v vedro društveno, morajo biti osnovna gibanja, ki naj posepejšajo zanimanje novih članov za tiste, ki so začeli oditi ledu, in ne moremo uveljaviti, da se obojestransko ne le začne, marveč TRAJNO VZDUSJE.

Ki se mora uveljaviti in ohraniti: »Na tak izlet bom šel!« Takih tekem ali želimo? To je tisto vzdušje, v katerem gledalca »zadržijo« podpirati, in želja, da bi tudi sodelovali, ko se okoli vneti igralci počutijo tudi sami se »mladi, ko se živijo v igro in razigra kakor otroci. Zato ni treba nikogar vleči za lase in ušesa, nikogar prisiljati, saj pravijo, da je pri nas »samo poslano želje dobro, vse drugo pa zanič!«

Program tekmovalnosti naj bi bil zato čimbolj pester po geslu: »za vsak človek, za vsako nagajeno nečisto«. Obseg naj bi bil različne dejavnosti od izletov po ali s kolesi, do tekmovalnosti v odbojki, nogometu, kegljanju, balinanju, košarki, rokometu, streljanju, vajah na orodju, namiznem tenisu, plavanju, v atletičnih disciplinah in lahkih mnogoboju, skratka v vseh panogah, ki najbolj ustrezajo krajevnim razmeram, letnemu času, sposobnosti in nagajenim posameznikom ali različnim skupinam tekmovalcev.

V začetku naj bi bila tekmovalnost zlasti krajevnega značaja, med tekmovalci istega kolektiva, iste tekmovalne družine ali pa med različnimi podjetji in ustanovami istega kraja. Na podlagi pridobljenih izkušenj bi se poizkušeli izboljšati organizacijo določenih dejavnosti, ki bi se izvajale v vladajoči doobdobju, ozir. ti trenerji ali inštruktorji so »zaostali« za hitrim razvojem moderne rokometne igre.

Osnova za dobro kvaliteto slovenskega rokmeta je usposobljen trenerski kader ter redni treningi. Vsaka vadbena ura mora biti načrtna in smotrna. Samo streljanje žoge na vrata, ali tek okoli igrišča zaradi vzdržljivosti, preigravanje, podajanje itd. je premalo. Vadbena ura mora postopoma zajeti elemente tehnike in taktike igre in to ne le praktično, večkrat tudi teoretično. Nepravilno je govoriti o izrazitih napadnih, krilih ali obrambnih igrah v moštvi. Moderni rokomet zahteva vsakega igralca na vseh mestih z vratarjem vred, vsi skupaj pa morajo biti vzdržljivi ter dobro obvladati tehniko. S takim enostvom se lahko hitro znajdemo v vseh sistemih igre, ki jih lahko posreduje trener, če jih seveda res obvlada. Takso bo sleherni igralec tudi doumel kaj mora, hče in ne sme na določnem mestu.

Zorž Vlado

Nad 7000 mladine na smučeh

Preteklo nedeljo je bil v Ljubljani plenem Smučarske zveze Slovenije, na katerem smo dobili nekaj zanimivih podatkov o delovanju v pretekli sezoni. Čeprav je bilo le »pol sezone« (prvo polovico smo preživeli brez snega), so poročali delegati posameznih smučarskih podvezav o znanem porastu društev, verificiranih članov in številu udeležencev na tekmovalnostih.

Na Gorenjskem se je začelo razvijati tudi sankanje in kegljanje na ledu. Na zletu gorenjskih smučarjev je tekmovalo 1800 sankarjev, kar pomeni za prvo leto te nove, za delovne ljudi tako pomembne razvedrilne, športne panoge, lep uspeh. Glede znane akcije »Smuti« v osnovne šole, ki jo je sprožil lanskoli »Slovenski poročevalec«, so bili najglednejši v Skofiji Loki in v Celju. V Skofiji Lokih se je udeležilo zimskešportnih tekem 550 učencev osnovnih šol in 273 gibanjajcev; odseगत Stajferske smučarske podzveze pa je povedal, da v Celju priskrbeli pionirjem 405 parov smuču.

Najbolj množična prireditvev preteklo sezone je bil zlet gorenjskih

Ali res ni razumevanja za rokomet?

Šest let je za nami, ko se je prva rokometna žoga zakotalila po izposojenih nogometnih igriščih, ko so se začeli prvi treningi na travnikih, ali zapuščenih in zane-marjenih nogometnih igriščih. Koliko truda in nesebnega dela je bilo potrebno, da so naši prvi rokometarji pridobili nove in nove pristake ter jih navdušili za rokomet. Moštva so v začetku številčno počasi naraščala, v zadnjih dveh letih pa so zlasti klubi, sekcije, rokometna partizanska moštva, srednješolske ekipe, moštva JLA in navedena velika števila pionirskih ekip obojejo spola. To so bolj ali manj sadovi 6-letnega dela naših prvih rokometarjev, nikov in navedenih rokometarjev, ki so v največji meri prispevali k razvoju rokometne zveze Slovenije, ki je imela v izvršnem odboru delavce, ki se niso ustrašili nobenih težav.

Za nas ni prijetna ugotovitev, da smo v primeru tekmovalnosti in v igriščih, ki so v največji meri prispevali k razvoju rokometne zveze Slovenije, ki je imela v izvršnem odboru delavce, ki se niso ustrašili nobenih težav.

petih letih skupaj! Hrvatski športni inštitut na svoje stroške organizira kvalitetne množične trenerske, inštruktorske in sodniške tečaje, pošilja rokometne ekipe v kraje, kjer se rokomet ni razvil (podeželje, tovarniška naselja, šole itd.) Tamkaj je mnogo strokovnjakov, ki znanstveno proučujejo rokometno igro po najnovejših metodah. S takim delom in vsestransko podporo je uspeh zagotovljen.

Vključ vsemu tečaju (primanj-kovanje igrišč, trenerjev, predvsem pa finančnih sredstev) se danes nad 2000 mladine ukvarja z rokometom v Sloveniji! Večkrat si igralci sami plačujejo stroške za tekmovalnost, nastopajo bosi, brez enotne opreme itd. Jasno je, da v takšnih pogojih ostanejo zvesti rokometu le najvtrajnejši in se ne smemo čuditi, da naš razvoj ne gre kakor bi želeli. Dajmo imamo več neorganiziranih igralcev kakor organiziranih. Če organizacijsko utrjeni rokometni klubi in sekcije se venomer borijo s finančnimi težavami, igralci pa »podgornjajo« ker se razen republiškega prvenstva ne morejo udeležiti tudi drugih tekmovalnosti, kaj šele, da bi igrali na srednja in visoka šolska igrišča. Naši vodilni in kvalitetno izenačeni klub Branik, Rudar, Odred in Svoboda imajo

OBVESTILA

športnih organizacij

KOSARKA
Košarkarska zveza Slovenije bo priredila skupno z inštitutom za telesno vzgojo v Ljubljani v dnevi od 4. do 25. VII. 55. Inštruktorski tečaj v Kočevju in od 26. VII. do 6. VIII. 55. nadaljevalni trenerski tečaj. Društva lahko prijavi vse tečajne inštruktorske kandidate. Vsaka prijava mora vsebovati: osebne podatke, športni življenjepis in priporočilo društva. Celotno bivanje na tečaju, kakor vožnja do mesta tečaja plača Kosarkarska zveza Slovenije. Prijave za oba tečaja sprejme naša zveza do 10. VI. 1955.

RAZPORED TEKEM
I. REP. LIGE
4. kolo — 29. V. 1955.
V Mariboru
BRANIK-RUDAR, (Trb.)
V DOMZLAH
TVD Domžale-TVD Medvode
V LJUBLJANI
Ored-Triglav (Rep. LIGA)
II. REP. LIGE
5. kolo — 29. V. 1955.
V ZAGORJU
Proleterec-Litija
V STORAH
Kovinar-Svoboda (Lj.)
V Postojni
TVD Postojna-TVD Hrančnik

ŠPORTNIKI, ŠPORTNI DELAVCI
S 1. junijem odpiramo v Strunjanju letovišče pod šotoli. Prijave sprejemamo na naslov: Zveza športov Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, telefon 31-385.

III. REP. LIGA
5. kolo — 29. V. 1955.
Na Jesenjih
Jesenice-TVD Vrhnika
ZENSKA REP. LIGE
1. kolo — 29. V. 1955.
V Mariboru
ZSD Maribor-Rudar, (Trb.)
BRANIK-ASK — Olimpija — (Lj.)
V Ljubljani
ZKK Ljubljana-ZSD Celje

ROKOMET
SPORED TEKEM ZA NEDELJO 28. MAJA
V Mariboru: Branik-Svoboda (moški) Finale LRS v malem rokometu. (Sodnik: Braznik-Marko, Praprotnik).
V Trbovljah: Rudar: Drava (ženske) vs. Veliki rokomet (sodnik Zakrajšek).
V Zagorju: Proleterec-Svoboda (ženske) veliki rokomet (sodnik Nemčev).
V Črnomlju: Turnir v malem rokometu (sodniki: Trtnik, Molik, Letzgeb).
Disciplinski odbor Rokometne zveze Slovenije je kaznoval rokometnega sodnika Kasteleca Petra s dvema mesecema prepovedi.

di sojenja zaradi kršenja pravil rokometne igre na prvenstveni tekmi Rudar — Branik (ženske). S strogi ukorom je kaznoval igralce »Oreda« Kocič Vukadin, zaradi nepoštenega vedenja do sodnika na tekmi Ored-Branik.

Vsem športnim organizacijami! Vse informacije, obvestila in dopise v zvezi s proslavo 10-letnice športa v svobodi pošiljajte na naslov: Zveza športov Slovenije — Prireditveni odbor za proslavo 10-letnice športa v svobodi, Ljubljana, Likozarjeva 12, telefon 31-385.

Za letovišče v Strunjanju iščemo kvalificirano kuharico in ekonomo. Nastop službe takoj. Stanovanje zapotljivo. Zveza športov Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12.

Plavalna zveza Slovenije, Ljubljana, vabi vse plavalne ekipe TVD Partizana na delovni plenem, ki bo v nedeljo, 23. maja, ob 3.30 v prostorih Zveze športov Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva ulica 12, z dnevnim redom:

1. Koledar.
2. Propozicije.
3. Propozicije in tečaj.
4. Razno.
5. Obenem bo razprava tudi o predlogu koledarja za prvenstva LRS, in sicer:
- 23.-31. julija: Mladinsko prvenstvo LRS v plavanju in vaterpolu.
- 6.-7. avgusta: Prvenstvo LRS v vaterpolu in prvenstvo LRS v skokih.
- 26.-28. avgusta: Prvenstvo LRS v plavanju.
- Stroške prevoza (medeljske povratne karte) za enega delegata vsakega kluba ali sekcije plača Plavalna zveza Slovenije.

Adresar športnih zvez

1. Atletska zveza Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
2. Boksarska zveza Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
3. Zveza za drsanje in hokej na ledu, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
4. Podzveza za kohej na travi, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
5. Keglska zveza Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
6. Odbojka na balinanje pri KZS, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
7. Odbor za kegljanje na ledu — Bled
8. Kolesarska zveza Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
9. Košarkarska zveza Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
10. Namiznotenisna zveza Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
11. Nogometna zveza Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
12. Odbojkaška zveza Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
13. Plavalna zveza Slovenije, Ljubljana, Kopalnice Kolesja, telefon 22-226
14. Rokometna zveza Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
15. Sabljaška zveza Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
16. Smučarska zveza Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
17. Teniška zveza Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385
18. Težkoatletska zveza Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, telefon 30-278
19. Veslaška zveza Slovenije, Ljubljana, Velika Colnarska 26, telefon 21-159
20. Zveza športov Slovenije, Ljubljana, Likozarjeva 12, tel. 31-385

'Veletekstil'

trgovsko podjetje s tekstilom na debelo (dvoj. Tekstil - Obutev) Ljubljana, Nazorjeva ulica 4

Na zalogi gladki kamgarni, primerni za uniforme gasilskih organizacij, FAZ-a in drugih društev. Na razpolago tudi ostale tekstilne potrebščine za oblačilne športne rekvizite.

ŠPORTNI DOPOVEJALEC

Tudi atleti so zavijali rokave...

Prijetna je vačaba s podeželsko mladino

V NEDELJO, 5. JUNIJA I. KOLO MOŠTVENEGA PRVENSTVA FLRJ — MOČNA UDELEŽBA SLOVENCEV — SODNIŠKA VPRAŠANJE SE ZMEROM PEREČE

Letošnja športska sezona v Jugoslaviji se še ni niti dobro začela, pa smo kljub temu že doživeli prvo presenečenje. Dogodek prve vrste je bil vsekar Marjanovičev rekord v skoku v višino 2,00 m, na katerega posebno zaradi rane sezone nihče ni niti pomislil. Drugo presenečenje nam je pripravil Kusec, ki je dosegel dva odlična rezultata: 7,22 m v skoku v daljino in kot tretji jugoslovanski skakalec 4,00 m ob palici. V izvirni formi pa so nadaljevali tudi Loriger, ki je že dvakrat izenačil slovenski rekord v teku na 100 m in je danes nedvomno najboljši jugoslovanski sprinter, kakor tudi Stritof z odličnim rezultatom na 3000 m (8:29,2) in Milakov ob palici (4,20).

Takoj po otvoritvi atletske sezone se je osredotočilo delo atletskih klubov na mladince in mladinke, saj so bila pred vrati prvenstva. Blizu se namreč konec šolskega leta in ko se bodo šolska vrata zaprla, bi bilo težko sestaviti ekipe mladincev. Pri mladih, problem bi se moral diže zaradi, ker tate v nemajhnih meri, morda z redko izjemo, vse naše atletske kolektive. Težava namreč ni samo to, da grede dijak med potitimi na razne izlete in letovanja, ampak je problem še posebno pereč ko grede dijaki domov. Vsekarer je zanimivo, da sestavlja izredno velik odstotek atletskega tekmovalnega kadra mladina s podeželja. Dejstvo, da mestne mladine ni dovolj, je vsakakor značilno in bi bilo treba temu vprašanju posvetiti več pozornosti. Trenerji in funkcionarji opazujejo v zadnjem času bolj, da je podeželsko mladino lažje ne samo pritegniti v športne vrste, ampak jo tudi obdržati. Ta mladina je neprimerno vztrajnejša in resnejša pri vadbi. Vzrok je treba iskati deloma v tem, ker ima manj finančnih sredstev in zato manj možnosti za druge vrste razvedila, v precejšnji meri pa tudi v dejstvu, da živi v internatih, kjer ima neposredno več priložnosti za športno udejstvovanje. Saj je dovolj, da se pojavijo na tekmah, ki jih zbirajo vseh dobrih športnikov, ki zbirajo zanimanje pri ostalih in jih pripelje na stadion. Dokaz zato imamo v slovenskih atletskih klubih, ki imajo vsak svoje torišče v tem ali onem podeželskem kraju, kjer je vsaj nekaj zanimanja za atletiko, ki pa pogosto, finančnih ali drugačnih, da bi jo lahko sami uspešno vodili.

PRED VRATI JE EKIPNO PRVENSTVO
V nedeljo, 5. junija, je na sporedu prvo kolo ekipnega prvenstva Jugoslavije. Favorita za najvišji naslov sta še vedno, lahko bi tudi rekli še bolj kot doslej, beograjski moštevci. Črna zvezda in Partizan. Če upoštevamo veliko popularnost, ki jo uživa atletika v Srbiji, se temu nikakor ne smemo čuditi. Omeniti pa moramo, da je dosti vzrokov, da se ta športna panoga tem tako naglo razvija. Eden glavnih je vsekarer dejstvo, da so vsa večja domača in mednarodna atletska tekmovanja v

Stirje »stebri« Kladivarja (od leve proti desni): Zupančič, Loriger, M. Kopitar, Vipotnik.

vil takega skoka in potegnili se seboj še druge, bi bila naša atletika verjetno na dosti slabšem nivoju, ker po vojni nismo potegnili za seboj skoraj ničesar. Če se še ozremo po naši ožji, to je slovenski konkurenci, lahko ugotovimo, da bo v prihodnosti lahko zaznamovali napredek: v

log» posameznih ekip, ki se če- zvejo, pa tudi v takih tekmovanjih. Prvo kolo nam bo pokazalo, koliko so posamezna moštva napredovala ali morda nazadovala, na kar pa skoraj ne računamo.

Napripravljenosti v slovenskem merilu bo vsekarer dvoboj med moškima ekipama Ljubljane in Odreda, medtem ko običajno ostre borbe med ženskimi ekipama. V slovenski ekipi je edina ženska ekipa že lani zastupila to tekmovalje, tako da zdaj v tem najvišjem razredu slovenska košarka nima zastopnika. Pred letom so bile te razmere mnogo bolj razveseljevalje. Od leta 1946 naprej so se slovenske košarkarske ekipe uveljavljale na vseh najbolj zahtevnih tekmovanjih in dve igralni sta bili skoraj stalno tudi v državnih reprezentanci.

Zdaj je ženska košarka na več ko povprečni stopnji. Bivši ligaš Ljubljana nima naraščajo, pa tudi ASK Olimpija mnogo premalo skrbi za svojo žensko ekipo. Edina ekipa na evropski stopnji je Maribor, pri katerem trenira pod vodstvom neumornega Mariniča, kar okoli 50 mladink, med njimi pa je tudi Maca Preac, ki je bila pravkar sprejeta v žensko državno reprezentanco in v kateri kapetana označuje kot »odkritje jugoslovanske ženske košarke. Prav dobro

Odbojarska liga Branik v vodstvu Partizan na dnu

Pomladanski del sezone odbojarske lige je za nami. V sedmih kolid smo dokončno spoznali sposobnosti letošnjih ligasov, ki so se od prvega pa do zadnjega kola borili za točke kot že zlepa ne. Slovinci smo odnesli polovičen uspeh. Kakor nas razveseljujejo stajni rezultati mariborskega Branika, tako smo nekoliko razočarani nad novomeškim Partizanom, ki je sicer novinec v tem tekmovalju, vendar smo bili prepričani, da ob zaključku pomladanskega dela vendarle ne bo običajni na zadnji stopnji. Branik je premagal vse svoje nasprotnike, pretežno nedeljo pa še moral porazen zapustiti igrišče v zadnji igri z Mladostjo v Zagrebu. Rezultat 3:0 ne more pokazati dejanske moči Branikovih igralcev, ki so imeli tokrat precejšnjo srečo. Eden boljših igralcev, Poljanec, ki je med tekmo zlomil prst. Kljub porazu pa je Branik ostal v vodstvu in si tako utrdil polo-

žaj za tekmovalje v drugem delu sezone. Partizan iz Novega mesta bo pa moral vložiti še več truda, če se bo hotel še prihodnje leto boriti z najboljšimi klubi v državi. To pa ni nemogoče. Njihova igra je dovolj velika poroka, da se naše optimistične napovedi ob koncu sezone uresničijo.

Tudi v ženski zvezni ligi so začeli s tekmovaljem. Branik iz Maribora je že zabeležil dve pomembni zmagi. Doma je najprej premagal zagrebško Mladost, prejšnjo nedeljo pa še državnega prvaka iz Ljubljane. Podoben uspeh »dosegel« tudi beograjski Partizan in vse kaže, da se bosta v tej sezoni borili za mesta pri vrhu prav ti dve ekipi. Ne bi bilo

teži zmanjševati upe Ljubljane, ki bo v letošnjem letu nastopal brez znane Gajškove. Na njeno mesto je vstopila prav tako odlična Filisova, toda nekaj časa pa bo gotovo potekalo, da se bodo mlade igralke med seboj dobodba spoznale in končno morda tudi one posegle v odličujočo borbo za najvišji naslov.

V II. zvezni ligi se je položaj precej razčistil. Zagrebška Lokomotiva je še kar najprej v vodstvu, tik za petami pa ji sledi ljubljanska Olimpija. Borba za najvišji naslov bo izredno težka. Razveseljivo je dejstvo, da se je v Ravnah izkopal iz povprečja Fužinar, ki bo po vsej verjetnosti še marsikomu prekril računice. Splošno pa smemo upati, da se bodo vendarle moč izmed petih delujočih slovenskih moštev v tej ligi priborilo prvo mesto in se tako prihodnjo sezono uvrstilo v družbo najboljših moštev v državi.

Pri ženskah je stvar nekoliko drugačna. Zdal je pri vrhu Novo mesto, zdaj Hlinja, kar dokazuje, da so moči precej izenačene. Da bi bila danes preuravljena vsaka napoved o končnem zmagovalcu. Zadovoljni smo s kvaliteto, kar pa za moške v enaki ligi ne moremo reči. Vsekarer je razveseljivo ugotovitev, da slovenska ženska odbojka leto za leto vidno napreduje.

LESTVICA ZVEZNE MOŠKE LIGE					
Branik	7	6	1	18:5	12
Mladost	7	5	2	18:12	10
Zeleni	7	5	2	18:13	10
Cr. zvezda	7	4	3	17:12	8
Novi Beograd	7	3	4	12:16	6
Spartak	7	2	5	14:19	4
Partizan	7	2	5	11:19	4
Partizan (N. m.)	7	1	6	10:19	2

Košarkaric je premalo

Med kakovostjo in količino moških in ženskih ekip v Sloveniji je skoraj prepada. Moški leto za leto vidno napredujejo v ženski zvezni ligi pa je edina ženska ekipa že lani zastupila to tekmovalje, tako da zdaj v tem najvišjem razredu slovenska košarka nima zastopnika.

Pred letom so bile te razmere mnogo bolj razveseljevalje. Od leta 1946 naprej so se slovenske košarkarske ekipe uveljavljale na vseh najbolj zahtevnih tekmovanjih in dve igralni sta bili skoraj stalno tudi v državnih reprezentanci.

Zdaj je ženska košarka na več ko povprečni stopnji. Bivši ligaš Ljubljana nima naraščajo, pa tudi ASK Olimpija mnogo premalo skrbi za svojo žensko ekipo. Edina ekipa na evropski stopnji je Maribor, pri katerem trenira pod vodstvom neumornega Mariniča, kar okoli 50 mladink, med njimi pa je tudi Maca Preac, ki je bila pravkar sprejeta v žensko državno reprezentanco in v kateri kapetana označuje kot »odkritje jugoslovanske ženske košarke. Prav dobro

se košarkarski šport med ženskimi razvija tudi v Celju, zvečda pa sam vselej in vojna do leta ne moreta roditi pravih uspehov, dokler Celjankam ne bodo prisločili na pomoč tudi se najbolj poklicani. Slednje je ženska ekipa tudi na Jelenicah lepo postavila.

Ne bi iskali vzrokov in razlogov, zakaj bi ta športna panoga ne mogla uspevati kakor vse ostale, prav gotovo pa je treba zahtevati, kakor za vse — nekaj življenja in še povrh še posloje žiti tudi sredstva za propagando, pa bo tudi med ženskimi košarkarji po poti, ki jo bo vsaj vrnila na nekdanjo stopnjo, če ne še više.

Olimpijska žrtev

»Smisel olimpijskih iger ni v zmagovanju, temveč v sodelovanju, ni v osvajanju lovk, temveč v plemeniti borbi, kar velja tudi za življenje splošno. To je oporoka Pierre de Coubertina, ki jo je zapustil športni mladini sveta.

»Mi se moramo udeležiti olimpijskih iger, da bi znali, to ni nobena oporoka, ki jo je geslo ameriškega olimpijca, ki naj vize 90 odstotkov stroškov za ameriško udeležbo na avstralski olimpiadi. V pozivu za prilaganje darov pravijo pobudniki med drugim: »Udeležba Amerike je potrebna, da se v svetovni konkurenci in ponosa ameriških državljanov. Naši atleti bodo na olimpijadi pokazali sijajne uspehe, če bodo šli tjakaj. Ali lahko računamo tudi na vse?«

Črna zvezda, ki jo vodijo Bob Richards se je pri neki športni slovesnosti postavil pred mikrofoni in pozval občinstvo, naj pridno zbira dolarje v ta namen, z besedami: »Mi ameriški smo radi pripravljati žrtvovati svoj prosti čas, toda vidimo, da se morate spriznati s tem, da boste prispevali finančne žrtve. Vsak izmed vas se lahko odreče dvema ali trem dolarjem.

Ameriški olimpijski odbor obljublja, da bo dobrohotnost po žepih ameriških državljanov na gradbi olimpijskih lovorikarj komur ponos naroda kaj pomeni, ta sploh denarja ne more boje naložiti kakor tako.

Od Coubertina so se časi spreminili. Tudi športni tisti, ki so ne vemo, ali na slabo ali na dobro...

OTVORITVENA DIRKA ZA DRŽAVNO PRVENSTVO

Preteklo sredo je bila na progi od Beograda do Požarevca in nazaj (156 km) letošnja prva dirka za prvenstvo države. Izmed 8 udeležencev je privzelo na cilj samo 63 dirkačev. Povprečna hitrost 33,79 km na uro kaže, da so dirkači že v letu 1949, da bi bila lahko še večja, če ne bi bili nekateri vozači proti koncu čisto pasivni.

Po ogroženih borbi tik pred ciljem je član Avale Ješić odločil zmago zase. Na drugi stopnji je bil drugi z enakim časom Jugo (Rajkica). Na ostalih šestih mestih so se nekateri beograjski in zagrebški dirkači, sedmo mesto pa je zasedel 4.33.12 član ljubljanskega Roga Valant, naslednje za njim z enakim časom pa Baje iz Gorice. Tudi Zirovnik (Rog) se je plasiral med prvih desetorico.

PK ILIRIJA poziva vse plavalce, »ke, da se obvezno udeležijo sestanka danes ob 16. uri na kopališču Mirje. Sestanka se morajo udeležiti vsi plavalci, ki so prijavili v sezono 1949. Sestanka se morajo udeležiti vsi plavalci, ki so prijavili v sezono 1949. Sestanka se morajo udeležiti vsi plavalci, ki so prijavili v sezono 1949.

Madžarska plavalna zveza je obvestila Kolimor, da sprejema prošnjo za vstop v plavalno sekcijo, ki bo meseca oktobra v enem izmed naših plavalnih središč na Jadranu.

Na posebno željo sva za Matanovič potem obrskala po zgodovini turnirskih zmag, da bi kje našla kar osem zaporednih. Podobne podvige zanesljivo igre sva našla v davni preteklosti, ko so vladali na črno belih poljanah Lasker, Pillsbury, Schlechter. Vsega skupaj jih ni bilo več kot drugi rok. Nato pa je dr. Vidmar obširno razložil svoje mnenje o veliki razloži igri talentov in o tako imenovani rutiniteti. Njegove misli so v kar najzanimivejši zvezi s našim moštvom in vemojstri.

»Zame je važna misel, ne teorija in rutina. Lasker je igral vseh slabše otvoritve. Toda v zmožnostih pozicij je imel več domislekov, dobival je večlo prečest in je zmagal. S samo teorijo ali tako imenovano kvaliteto empirije se igra razvija v remi. Sah izgublja na zanimivosti. Sah je privlačel le, če vna-

Matanovič je na turnirju v Hamburgu dobil kar vseh prvih osem partij! Take serije zmag, ki jih ni imel noben drugi, je imel Matanovič na turnirju. (Pred leti se je sicer Primus v Madridu posrečilo celo deset zaporednih zmag.) Pri tem pa Matanovič niti ni imel morda sreče, če izvzamemo zmago s Schmidtom, ki ni znal remizirati preproste končnice. Vse partije je igral izredno točno in z veliko lahkoto. Pač pa se je njegovih nasprotnikov polastala že kar neke vrste panika. To vidimo tudi v naslednjih partijah, v kateri je trikratni nemški prvak Kieninger napravil vrsto neverjetnih napak in hitro izgubil.

RUSKA OBRAMBA
Bell: Matanovič Crni: Kieninger
1. e4 e5 2. Sf3 Sf6
3. d4 d5 4. Sf4 d4 5. Sf3 Sf6
6. Sf4 d4 7. Sf3 Sf6
8. Sf4 d4 9. Sf3 Sf6
10. Sf4 d4 11. Sf3 Sf6
12. Sf4 d4 13. Sf3 Sf6
14. Sf4 d4 15. Sf3 Sf6
16. Sf4 d4 17. Sf3 Sf6
18. Sf4 d4 19. Sf3 Sf6
20. Sf4 d4 21. Sf3 Sf6
22. Sf4 d4 23. Sf3 Sf6
24. Sf4 d4 25. Sf3 Sf6
26. Sf4 d4 27. Sf3 Sf6
28. Sf4 d4 29. Sf3 Sf6
30. Sf4 d4 31. Sf3 Sf6
32. Sf4 d4 33. Sf3 Sf6
34. Sf4 d4 35. Sf3 Sf6
36. Sf4 d4 37. Sf3 Sf6
38. Sf4 d4 39. Sf3 Sf6
40. Sf4 d4 41. Sf3 Sf6
42. Sf4 d4 43. Sf3 Sf6
44. Sf4 d4 45. Sf3 Sf6
46. Sf4 d4 47. Sf3 Sf6
48. Sf4 d4 49. Sf3 Sf6
50. Sf4 d4 51. Sf3 Sf6
52. Sf4 d4 53. Sf3 Sf6
54. Sf4 d4 55. Sf3 Sf6
56. Sf4 d4 57. Sf3 Sf6
58. Sf4 d4 59. Sf3 Sf6
60. Sf4 d4 61. Sf3 Sf6
62. Sf4 d4 63. Sf3 Sf6
64. Sf4 d4 65. Sf3 Sf6
66. Sf4 d4 67. Sf3 Sf6
68. Sf4 d4 69. Sf3 Sf6
70. Sf4 d4 71. Sf3 Sf6
72. Sf4 d4 73. Sf3 Sf6
74. Sf4 d4 75. Sf3 Sf6
76. Sf4 d4 77. Sf3 Sf6
78. Sf4 d4 79. Sf3 Sf6
80. Sf4 d4 81. Sf3 Sf6
82. Sf4 d4 83. Sf3 Sf6
84. Sf4 d4 85. Sf3 Sf6
86. Sf4 d4 87. Sf3 Sf6
88. Sf4 d4 89. Sf3 Sf6
90. Sf4 d4 91. Sf3 Sf6
92. Sf4 d4 93. Sf3 Sf6
94. Sf4 d4 95. Sf3 Sf6
96. Sf4 d4 97. Sf3 Sf6
98. Sf4 d4 99. Sf3 Sf6
100. Sf4 d4 101. Sf3 Sf6
102. Sf4 d4 103. Sf3 Sf6
104. Sf4 d4 105. Sf3 Sf6
106. Sf4 d4 107. Sf3 Sf6
108. Sf4 d4 109. Sf3 Sf6
110. Sf4 d4 111. Sf3 Sf6
112. Sf4 d4 113. Sf3 Sf6
114. Sf4 d4 115. Sf3 Sf6
116. Sf4 d4 117. Sf3 Sf6
118. Sf4 d4 119. Sf3 Sf6
120. Sf4 d4 121. Sf3 Sf6
122. Sf4 d4 123. Sf3 Sf6
124. Sf4 d4 125. Sf3 Sf6
126. Sf4 d4 127. Sf3 Sf6
128. Sf4 d4 129. Sf3 Sf6
130. Sf4 d4 131. Sf3 Sf6
132. Sf4 d4 133. Sf3 Sf6
134. Sf4 d4 135. Sf3 Sf6
136. Sf4 d4 137. Sf3 Sf6
138. Sf4 d4 139. Sf3 Sf6
140. Sf4 d4 141. Sf3 Sf6
142. Sf4 d4 143. Sf3 Sf6
144. Sf4 d4 145. Sf3 Sf6
146. Sf4 d4 147. Sf3 Sf6
148. Sf4 d4 149. Sf3 Sf6
150. Sf4 d4 151. Sf3 Sf6
152. Sf4 d4 153. Sf3 Sf6
154. Sf4 d4 155. Sf3 Sf6
156. Sf4 d4 157. Sf3 Sf6
158. Sf4 d4 159. Sf3 Sf6
160. Sf4 d4 161. Sf3 Sf6
162. Sf4 d4 163. Sf3 Sf6
164. Sf4 d4 165. Sf3 Sf6
166. Sf4 d4 167. Sf3 Sf6
168. Sf4 d4 169. Sf3 Sf6
170. Sf4 d4 171. Sf3 Sf6
172. Sf4 d4 173. Sf3 Sf6
174. Sf4 d4 175. Sf3 Sf6
176. Sf4 d4 177. Sf3 Sf6
178. Sf4 d4 179. Sf3 Sf6
180. Sf4 d4 181. Sf3 Sf6
182. Sf4 d4 183. Sf3 Sf6
184. Sf4 d4 185. Sf3 Sf6
186. Sf4 d4 187. Sf3 Sf6
188. Sf4 d4 189. Sf3 Sf6
190. Sf4 d4 191. Sf3 Sf6
192. Sf4 d4 193. Sf3 Sf6
194. Sf4 d4 195. Sf3 Sf6
196. Sf4 d4 197. Sf3 Sf6
198. Sf4 d4 199. Sf3 Sf6
200. Sf4 d4 201. Sf3 Sf6
202. Sf4 d4 203. Sf3 Sf6
204. Sf4 d4 205. Sf3 Sf6
206. Sf4 d4 207. Sf3 Sf6
208. Sf4 d4 209. Sf3 Sf6
210. Sf4 d4 211. Sf3 Sf6
212. Sf4 d4 213. Sf3 Sf6
214. Sf4 d4 215. Sf3 Sf6
216. Sf4 d4 217. Sf3 Sf6
218. Sf4 d4 219. Sf3 Sf6
220. Sf4 d4 221. Sf3 Sf6
222. Sf4 d4 223. Sf3 Sf6
224. Sf4 d4 225. Sf3 Sf6
226. Sf4 d4 227. Sf3 Sf6
228. Sf4 d4 229. Sf3 Sf6
230. Sf4 d4 231. Sf3 Sf6
232. Sf4 d4 233. Sf3 Sf6
234. Sf4 d4 235. Sf3 Sf6
236. Sf4 d4 237. Sf3 Sf6
238. Sf4 d4 239. Sf3 Sf6
240. Sf4 d4 241. Sf3 Sf6
242. Sf4 d4 243. Sf3 Sf6
244. Sf4 d4 245. Sf3 Sf6
246. Sf4 d4 247. Sf3 Sf6
248. Sf4 d4 249. Sf3 Sf6
250. Sf4 d4 251. Sf3 Sf6
252. Sf4 d4 253. Sf3 Sf6
254. Sf4 d4 255. Sf3 Sf6
256. Sf4 d4 257. Sf3 Sf6
258. Sf4 d4 259. Sf3 Sf6
260. Sf4 d4 261. Sf3 Sf6
262. Sf4 d4 263. Sf3 Sf6
264. Sf4 d4 265. Sf3 Sf6
266. Sf4 d4 267. Sf3 Sf6
268. Sf4 d4 269. Sf3 Sf6
270. Sf4 d4 271. Sf3 Sf6
272. Sf4 d4 273. Sf3 Sf6
274. Sf4 d4 275. Sf3 Sf6
276. Sf4 d4 277. Sf3 Sf6
278. Sf4 d4 279. Sf3 Sf6
280. Sf4 d4 281. Sf3 Sf6
282. Sf4 d4 283. Sf3 Sf6
284. Sf4 d4 285. Sf3 Sf6
286. Sf4 d4 287. Sf3 Sf6
288. Sf4 d4 289. Sf3 Sf6
290. Sf4 d4 291. Sf3 Sf6
292. Sf4 d4 293. Sf3 Sf6
294. Sf4 d4 295. Sf3 Sf6
296. Sf4 d4 297. Sf3 Sf6
298. Sf4 d4 299. Sf3 Sf6
300. Sf4 d4 301. Sf3 Sf6
302. Sf4 d4 303. Sf3 Sf6
304. Sf4 d4 305. Sf3 Sf6
306. Sf4 d4 307. Sf3 Sf6
308. Sf4 d4 309. Sf3 Sf6
310. Sf4 d4 311. Sf3 Sf6
312. Sf4 d4 313. Sf3 Sf6
314. Sf4 d4 315. Sf3 Sf6
316. Sf4 d4 317. Sf3 Sf6
318. Sf4 d4 319. Sf3 Sf6
320. Sf4 d4 321. Sf3 Sf6
322. Sf4 d4 323. Sf3 Sf6
324. Sf4 d4 325. Sf3 Sf6
326. Sf4 d4 327. Sf3 Sf6
328. Sf4 d4 329. Sf3 Sf6
330. Sf4 d4 331. Sf3 Sf6
332. Sf4 d4 333. Sf3 Sf6
334. Sf4 d4 335. Sf3 Sf6
336. Sf4 d4 337. Sf3 Sf6
338. Sf4 d4 339. Sf3 Sf6
340. Sf4 d4 341. Sf3 Sf6
342. Sf4 d4 343. Sf3 Sf6
344. Sf4 d4 345. Sf3 Sf6
346. Sf4 d4 347. Sf3 Sf6
348. Sf4 d4 349. Sf3 Sf6
350. Sf4 d4 351. Sf3 Sf6
352. Sf4 d4 353. Sf3 Sf6
354. Sf4 d4 355. Sf3 Sf6
356. Sf4 d4 357. Sf3 Sf6
358. Sf4 d4 359. Sf3 Sf6
360. Sf4 d4 361. Sf3 Sf6
362. Sf4 d4 363. Sf3 Sf6
364. Sf4 d4 365. Sf3 Sf6
366. Sf4 d4 367. Sf3 Sf6
368. Sf4 d4 369. Sf3 Sf6
370. Sf4 d4 371. Sf3 Sf6
372. Sf4 d4 373. Sf3 Sf6
374. Sf4 d4 375. Sf3 Sf6
376. Sf4 d4 377. Sf3 Sf6
378. Sf4 d4 379. Sf3 Sf6
380. Sf4 d4 381. Sf3 Sf6
382. Sf4 d4 383. Sf3 Sf6
384. Sf4 d4 385. Sf3 Sf6
386. Sf4 d4 387. Sf3 Sf6
388. Sf4 d4 389. Sf3 Sf6
390. Sf4 d4 391. Sf3 Sf6
392. Sf4 d4 393. Sf3 Sf6
394. Sf4 d4 395. Sf3 Sf6
396. Sf4 d4 397. Sf3 Sf6
398. Sf4 d4 399. Sf3 Sf6
400. Sf4 d4 401. Sf3 Sf6
402. Sf4 d4 403. Sf3 Sf6
404. Sf4 d4 405. Sf3 Sf6
406. Sf4 d4 407. Sf3 Sf6
408. Sf4 d4 409. Sf3 Sf6
410. Sf4 d4 411. Sf3 Sf6
412. Sf4 d4 413. Sf3 Sf6
414. Sf4 d4 415. Sf3 Sf6
416. Sf4 d4 417. Sf3 Sf6
418. Sf4 d4 419. Sf3 Sf6
420. Sf4 d4 421. Sf3 Sf6
422. Sf4 d4 423. Sf3 Sf6
424. Sf4 d4 425. Sf3 Sf6
426. Sf4 d4 427. Sf3 Sf6
428. Sf4 d4 429. Sf3 Sf6
430. Sf4 d4 431. Sf3 Sf6
432. Sf4 d4 433. Sf3 Sf6
434. Sf4 d4 435. Sf3 Sf6
436. Sf4 d4 437. Sf3 Sf6
438. Sf4 d4 439. Sf3 Sf6
440. Sf4 d4 441. Sf3 Sf6
442. Sf4 d4 443. Sf3 Sf6
444. Sf4 d4 445. Sf3 Sf6
446. Sf4 d4 447. Sf3 Sf6
448. Sf4 d4 449. Sf3 Sf6
450. Sf4 d4 451. Sf3 Sf6
452. Sf4 d4 453. Sf3 Sf6
454. Sf4 d4 455. Sf3 Sf6
456. Sf4 d4 457. Sf3 Sf6
458. Sf4 d4 459. Sf3 Sf6
460. Sf4 d4 461. Sf3 Sf6
462. Sf4 d4 463. Sf3 Sf6
464. Sf4 d4 465. Sf3 Sf6
466. Sf4 d4 467. Sf3 Sf6
468. Sf4 d4 469. Sf3 Sf6
470. Sf4 d4 471. Sf3 Sf6
472. Sf4 d4 473. Sf3 Sf6
474. Sf4 d4 475. Sf3 Sf6
476. Sf4 d4 477. Sf3 Sf6
478. Sf4 d4 479. Sf3 Sf6
480. Sf4 d4 481. Sf3 Sf6
482. Sf4 d4 483. Sf3 Sf6
484. Sf4 d4 485. Sf3 Sf6
486. Sf4 d4 487. Sf3 Sf6
488. Sf4 d4 489. Sf3 Sf6
490. Sf4 d4 491. Sf3 Sf6
492. Sf4 d4 493. Sf3 Sf6
494. Sf4 d4 495. Sf3 Sf6
496. Sf4 d4 497. Sf3 Sf6
498. Sf4 d4 499. Sf3 Sf6
500. Sf4 d4 501. Sf3 Sf6
502. Sf4 d4 503. Sf3 Sf6
504. Sf4 d4 505. Sf3 Sf6
506. Sf4 d4 507. Sf3 Sf6
508. Sf4 d4 509. Sf3 Sf6
510. Sf4 d4 511. Sf3 Sf6
512. Sf4 d4 513. Sf3 Sf6
514. Sf4 d4 515. Sf3 Sf6
516. Sf4 d4 517. Sf3 Sf6
518. Sf4 d4 519. Sf3 Sf6
520. Sf4 d4 521. Sf3 Sf6
522. Sf4 d4 523. Sf3 Sf6
524. Sf4 d4 525. Sf3 Sf6
526. Sf4 d4 527. Sf3 Sf6
528. Sf4 d4 529. Sf3 Sf6
530. Sf4 d4 531. Sf3 Sf6
532. Sf4 d4 533. Sf3 Sf6
534. Sf4 d4 535. Sf3 Sf6
536. Sf4 d4 537. Sf3 Sf6
538. Sf4 d4 539. Sf3 Sf6
540. Sf4 d4 541. Sf3 Sf6
542. Sf4 d4 543. Sf3 Sf6
544. Sf4 d4 545. Sf3 Sf6
546. Sf4 d4 547. Sf3 Sf6
548. Sf4 d4 549. Sf3 Sf6
550. Sf4 d4 551. Sf3 Sf6
552. Sf4 d4 553. Sf3 Sf6
554. Sf4 d4 555. Sf3 Sf6
556. Sf4 d4 557. Sf3 Sf6
558. Sf4 d4 559. Sf3 Sf6
560. Sf4 d4 561. Sf3 Sf6
562. Sf4 d4 563. Sf3 Sf6
564. Sf4 d4 565. Sf3 Sf6
566. Sf4 d4 567. Sf3 Sf6
568. Sf4 d4 569. Sf3 Sf6
570. Sf4 d4 571. Sf3 Sf6
572. Sf4 d4 573. Sf3 Sf6
574. Sf4 d4 575. Sf3 Sf6
576. Sf4 d4 577. Sf3 Sf6
578. Sf4 d4 579. Sf3 Sf6
580. Sf4 d4 581. Sf3 Sf6
582. Sf4 d4 583. Sf3 Sf6
584. Sf4 d4 585. Sf3 Sf6
586. Sf4 d4 587. Sf3 Sf6
588. Sf4 d4 589. Sf3 Sf6
590. Sf4 d4 591. Sf3 Sf6
592. Sf4 d4 593. Sf3 Sf6
594. Sf4 d4 595. Sf3 Sf6
596. Sf4 d4 597. Sf3 Sf6
598. Sf4 d4 599. Sf3 Sf6
600. Sf4 d4 601. Sf3 Sf6
602. Sf4 d4 603. Sf3 Sf6
604. Sf4 d4 605. Sf3 Sf6
606. Sf4 d4 607. Sf3 Sf6
608. Sf4 d4 609. Sf3 Sf6
610. Sf4 d4 611. Sf3 Sf6
612. Sf4 d4 613. Sf3 Sf6
614. Sf4 d4 615. Sf3 Sf6
616. Sf4 d4 617. Sf3 Sf6
618. Sf4 d4 619. Sf3 Sf6
620. Sf4 d4 621. Sf3 Sf6
622. Sf4 d4 623. Sf3 Sf6
624. Sf4 d4 625. Sf3 Sf6
626. Sf4 d4 627. Sf3 Sf6
628. Sf4 d4 629. Sf3 Sf6
630. Sf4 d4 631. Sf3 Sf6
632. Sf4 d4 633. Sf3 Sf6
634. Sf4 d4 635. Sf3 Sf6
636. Sf4 d4 637. Sf3 Sf6
638. Sf4 d4 639. Sf3 Sf6
640. Sf4 d4 641. Sf3 Sf6
642. Sf4 d4 643. Sf3 Sf6
644. Sf4 d4 645. Sf3 Sf6
646. Sf4 d4 647. Sf3 Sf6
648. Sf4 d4 649. Sf3 Sf6
650. Sf4 d4 651. Sf3 Sf6
652. Sf4 d4 653. Sf3 Sf6
654. Sf4 d4 655. Sf3 Sf6
656. Sf4 d4 657. Sf3 Sf6
658. Sf4 d4 659. Sf3 Sf6
660. Sf4 d4 661. Sf3 Sf6
662. Sf4 d4 663. Sf3 Sf

Lendava za deseto obletnico osvoboditve

V Lendavi se že dlje časa pripravljajo za dostojno proslavitev desete obletnice osvoboditve. Izdali bodo poseben bilten »Lendava deset let v svobodi«, ki bo prikazoval gospodarski, politični in kulturni razvoj v letih po osvoboditvi. S proslavami bodo začeli 4. junija, vrstile pa se bodo vse do 12. junija. Pri raznih prireditvah v tem tednu bodo sodelovale domače Svobode in kulturno-prosvetno društvo »Karlo Mrazovič« iz Murskega Središča. Priredili bodo tudi gospodarsko in živinorejsko razstavo.

Delavsko prosvetno društvo »Svoboda«, ki je v dosedanjih dveh letih svojega obstoja doseglo velik napredek, se bo tokrat predstavilo s pevskim zborom, orkestrom, godbo na pihala, tamburaškim zborom in dramsko skupino. Vse sekcije bodo priredile samostojne nastope, dramska pa se bo predstavila s »Celjskimi grofi«. Tudi dijaki nižje gimnazije bodo pokazali uspehe svojih kulturno-umetniških skupin. Poleg vsega naštetega bodo v Lendavi še kolesarske dirke, nogometne

Za napredek zdravstva na Goriškem

Letošnji proračun goriškega okrajja izkazuje za potrebe zdravstva 95 milijonov dinarjev. Od tega naj bi šlo 37 milijonov za zdravstveno zaščito, za zdravstvene proračunske zavode in fluorografiranje pa so namenili 21 milijonov dinarjev. Zaradi velikih potreb bo treba s temi sredstvi na moč racionalno gospodariti.

Člani sveta za zdravstvo se zavzemajo za to, da naj bi imela bodoča splošna bolnišnica v Sempetru pri Gorici zmogljivost vsaj 700 postelj. Okraj bodo razdelili na 14 okolišev, od katerih naj bi imel vsak dva zdravnik, v večjih krajih pa naj bi jih bilo tudi več. Zdravstvenih domov si želijo zaenkrat šest. V Novi Gorici, Ajdovščini in Kanalu taki domovi že obstajajo. V Dobrovem pa so dela že v teku. Zdravstvene domove naj bi osnovali še v Sempetru in Vipavi. Poleg tega bi zaenkrat potrebovali še 8 zdravstvenih postaj s stalnimi zdravnikom in 8 postaj, katere naj bi zdravnik obiskoval le ob časi do časa. Zdravstvene postaje naj bi imele splošno in zobno ambulanto ter materinsko posvetovalnico.

-Jp.

Na podlagi 30. člena pravil podjetja razpisuje upravni odbor podjetja »STAVBENO MIZARSTVO«, Ljubljana, Slomškova ulica 6, mesto

GLAVNEGA RAČUNOVODJE

Pogoji: končana ekonomska srednja šola ali najmanj 10-letna praksa kot samostojni knjigovodja.

Ponudbe z navedbo vseh podatkov dostavite upravi podjetja. — Plača po tarifnem pravilniku.

Nastop službe takoj ali najkasneje 1. julija 1955.

KOLPORTERJA, prodajalca časopisov na kolodvoru sprejemmo takoj.

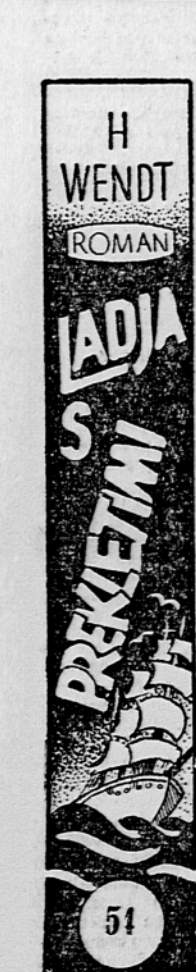
Zaslужek dober. Ponudbe sporočite podružnici »Slovenskega poročevalca« Kranj.

Železarna „ZENICA“ Zenica

Ponovno opozarjamo vse šole, družbene organizacije, podjetja in ustanove, da ne pošiljajo ekskurzij brez predhodne prijave ter dokler ne dobijo obvestila o možnosti in datumu prihoda.

Ekskurzije sprejemamo ob delavnikih od 6. do 14. ure. Nižjim razredom srednjih šol, oz. obiskovalcem pod 16 let ni dovoljen vstop v podjetje.

Nobena ekskurzija, ki se ne bo ravnala po gornjih navodilih, ne bo sprejeta in bo imela nepotrebne stroške.

Ko so se bili tjuenji odpravili na pot, se je vsako leto začel za morske vidre in polarne lisice veliki čas. Mali, skrivni so zamenjali velike gospodarje. Mrhovina v borbi ubitih ali od slabosti poginulih morskih levov in morskih medvedov je ležala po obrežju, meso mrtvo povrženih, izmeček Oceana, ki so ga bili nanosili jesenski viharji. Lisice so žrle. Njihov prepirljivi lajež je presunjal noči. Na ledenih ploščah so prihajale po morju, z visokega severa, iz Sibirije in Kamčatke, da bi tukaj pospravile svojo žetev. Vohljaje so dirjale po snegu, plezale po duplinah, stopale oprezno, tipajoče in spretno po strmih skalnatih stenah navzgor in vzdigovalle nosove proti vetru. Hitro so morale žreti in goltati, vse njihovo bistvo je imelo pečat naglice in požrečnosti, kajti tjuenja mrhovina je bila kmalu pospravljena. Tudi orli so se udeleževali gostije, temnobarvni roparski galebi — kdor je prišel prepozno in ni bil dovolj okreten in bister, zanj je kmalu prišla velika lakota. Lisice so se v tej letni dobi kazale bolj divje in bolj neustrašene kakor kdaj koli — smrt tjuenjev je bila zanje edino, kar se jim je obetal v življenju.

Obeljene kosti, zasute v pesku, so puščale za seboj, ko so se spet z ledenim tokom odpeljale drugam. Samo del lisic je prebival skozi vse leto na otoku. Te otočne lisice so sestavljale pozimi zarotniško skupnost, borile so se proti vsem obiskovalcem, ki so si tudi zaželeli mrhovine, niso jih puščale na obrežje in kljub temu so jih vedno iznova preplavljali in iznenada napadali tokovi nezaželenih gostov. Lisica je tedaj metala drugo ob tla, cepetala med cvilečim mijavkanjem po njej in jo skušala ogristi do smrti. Velika lakota — ta je bila močnejša kot občutek medsebojne povezanosti, silnejša od vezi po pasmi. Poleti pa, ob ploditvi, so se otočne lisice združile z zaostalimi jahalci po ledu, klateži; skupnost se je potem uredila na novo in marsikateri otočan brez para je moral na zadnjih ploščah odplovati v negotovo. Med bitkami in bolečinami je bila ta država lisic vsako leto ustanovljena na novo, napojena z novo krvjo. Samice so povrgle mlade v kamnitih duplinah, jih vzgajale in hranile z jajci in golčici vodnih ptic,

ki so gnezdile visoko gori v rdečastih skalnatih vrhovih in po kleteh, ter jih šolale za zimo. Skrivaj in po zatočiščih so živele v toplih mesecih, kadar so gospodarili tjuenji; čakale so svojega časa. Skrivaj so trgale mlade morske leve in morske medvede ter zakopavale njihovo meso na skritih krajih. Poleti so bile prave lisice, zviti in previdni tihotapci v somraku. Pozimi pa so se spreminjale v krvi pijane zveri, v potepajoči se, divjajoči in trgajoči plaz živali.

Nikoli bi ne bile mogle v tisočih živeti na golih bazaltnih čerih in ustvarjati svoje države, če bi tam ne bilo morskih vider. Tjuenji in ptice so bili nezaupljivi. Poznali so lisice, stalno so opazovali, kod hodijo, in si medsebojno izdajali, ko se je pokazala katera od poletni modrih ali pozimi belih roparic. Branili so svoj zarod. Težko in naporno je bilo, prevariti njihovo čujčnost in utešiti glad. Kar naprej je grizla lakota, pekla je v črevesju in podila lisice v večnem nemiru naokrog ter ni mirovala niti v času mrhovine, če so tuji vsiljivci popoterili število iskalcev plena. Morske vidre so bile krive, da je na otoku udobno živelo ne samo nekaj lisičjih družin, temveč cela vojska. Morske vidre so zvalele celo marsikateriga gosta, ki je pripotoval tjakaj, da je ostal. Vsepopold so ležale po obrežju in v halogi, podile so se po površini vode, plavale so po valovju ob bregu, potapljale so se za školjkami in raki, skakale igranje se z valovi in se sončile na pesku in snegu. Vidre se niso parile ob določenem času kakor tjuenji; vsak mesec so imele mlade in lisice so to vedele ter so bile dan in noč na lovu za njimi. Vkopavale so se ob ležiščih vider ter potprežljivo čakale, da so njihove žrtve pristale na suhem in jim nato odrezale pot k morju, vmes pa planile po njih, kakor volkovi, z nenadnim napadom. Prelisile so straže vidrinih krdel, odvrnile njihovo pozornost in padle nato nepričakovano iz druge smeri po mladičih. Pogostoma je morala pri tem lisica pod zobmi in udarci s šapami ogromnega vidrnega samca, ki je tehtal šestkrat toliko kakor lisica, pustiti svoje življenje. To je sodilo k lisičji usodi: velika lakota je terjala svoj davek. Morske vidre so se bale poplave tjuenjev. Poleti so

Dve konferenci v Kozjem

Na prvi komunisti konferenci ZK v Kozjem so ugotovili, da so bile množične organizacije agline povsod tam, kjer so se vključili v delo tudi komunisti. Sklenili so, da bodo tiste komuniste, ki se otepejo dela in odgovornosti, odstranili iz organizacije. Premalo so doslej storili za ideološki dvig članov, zato bodo morali biti v bodoče študijski sestanki in seminarji bolj v ospredju. Menili so se tudi o šolstvu. Bill so menjala, da morajo biti člani šolskih odborov ljudje, ki bodo imeli veliko veselje pri vsej prosvetni dejavnosti. Marsikje ovirajo pravilno vzgojo tudi starši, ki se ne morejo otresti zastarelih nazorov in škodljivih vplivov na otroka. Zaradi tega bo treba vzgajati tudi starše. To pa ni samo zadeva učiteljev, temveč tudi šolskih odborov, ZK in SZDL. Razpravljali so še o kriminalu v gospodarstvu, prekupčevanju in raznih drugih zadevah. Organizacija v Bistrici ob Sotli je storila precej, zlasti za dvig gospodarstva. Končno so izvolili 11-članski komunisti komite s tov. Lojenom na čelu, ki

bo moral biti v bodoče v tesnem stiku s vsemi organizacijami in jim dajati smernice za delo. Na komunisti konferenci Socialistične zveze so pretresali razne politične in gospodarske zadeve. Številni so se pritoževali, da nimajo dovolj sposobnih ljudi in da zaradi tega leži vse delo samo na nekaterih. V bodoče bo treba to urediti. Razpravljali so tudi o šolski reformi in prišli do ugotovitve, da naj bi v bodoče ustanovljali čim več kmetijskih šol. Ugotovili so tudi, da vse premalo skrbijo za mladino, ki nima v odborih Socialistične zveze skoraj nobene opore. V tem čaka nov komunisti odbor velika in hvaležna naloga. Največ članov ima organizacija SZDL v Zdolah in Kozjem, posebno slabi pa so odbori v Lesičnem, Podsredi in Bistrici ob Sotli.

Razpravljali so še o poslovanju kmetijskih zadrug. Bili so menjala, da si nekatere ustvarjajo preveč dobička. Predlagali so, da naj bi bilo žaganje lesa za pogorelec, ki še niso obnovili svojih domov, oproščeno prometnega davka. Boriti se bo-

do morali tudi proti prekupčevanju, ki se ponekod še vedno pojavljajo. Končno so izvolili nov 19-članski komunisti odbor in delegate za okrajno skupščino. F. C.

Ali spada jazz na svečano akademijo?

Na svečani akademiji, ki jo je priredilo delavsko prosvetno društvo »Svoboda« v Idriji v čast desete obletnice osvoboditve, je nastopil med drugimi tudi jazz s svojo moderno glasbo. Ali spada izvajanje »bugi-vugi« glasbe na svečano akademijo, ki jo prireja DPD »Svoboda«? Moje mnenje je, da ne. Taka glasba spada v plesno dvorano, ne pa na prireditve ob tako svečani priložnosti.

Na akademiji so nadalje nastopili tudi mešani pevski zbor s spremljavno orkestru, moški pevski zbor in orkester samostojno pod vodstvom kapelničarja Poldeža Blažiča. Mešani pevski zbor in orkester sta žela lep uspeh, ni pa tega moglo reči tudi za moški zbor, kateremu se je poznalo, da ni imel skupnih vaj z upokojenskimi pevskim zborom. Obisk na prireditvi ni bil zadovoljiv, čemur je krivo predvsem premajhno zanimanje občinstva za glasbene sekcije »Svobode«. Pri tej prireditvi se je spet pokazalo, da obema pevskima zboroma manjka mladih moči. Prav pa bi bilo, da bi čimprej začeli misliti tudi na mladinski pevski zbor, ker ne smemo dopustiti, da bi naš pevske zbori odmrli in da bi zamrla naša lepa narodna in partizanska pesem. V preteklosti so v Idriji kar tri društva tekmovala med seboj v tem, katero bo imelo boljši pevski zbor in menim, da je potrebno gojiti našo lepo slovensko pesem danes še bolj, kakor v preteklosti.

Zvedelo se je, da si je društvo »Svoboda« iz Idrije v tekmovanju primorskih »Svobod«, ki ga je priredil Radio Koper, priborilo prvo mesto in s tem tudi prvo nagrado. Vsekakor je to zelo lep uspeh društva. F. V.

»SLOVENSKI POROČEVALEC« ZAVARUJE svoje naročnike PROTI POSLEDICAM NEZGOD

Veletrgovina Koloniale-Zivila, Celje razpisuje mesto dobro verziranega RAČUNOVODJE po možnosti z daljšo prakso. Plača po tarifnem pravilniku. — Ponudbe z opisom dosežanj zaposlitve pošljite na gornji naslov.

Železarna „ZENICA“ Zenica

veče število visokokvalificiranih in kvalificiranih delavcev strgarske, ključavničarske, kovaške, električarske ter avtogene in elektro-varilne stroke. Železarna Zenica potrebuje tudi gotovo število tehnikov metalurške in strojne stroke.

Za samce zagotovljena stanovanja. — Plača po tarifnem pravilniku.

Ponudbe pošljite na Železarno Zenica, Zenica - oddelek za delovne odnose.

prihajale mnogo redkeje na kopno kakor pozimi. Ti kratki obiski pa so bili zadostni, da otočne lisice niso čisto pomrle od lakote. Brž pa, ko so črede tjuenjev odplovale in so lisičji gosti po ledu prispeli po svojo žrtev, je priromala večšišoglavna vidrna vojska na otok. Viharni vetrovi so razburkali morje, valovi so naplavalji potrgano morsko žival med sklade in panje, v čeri in gosto halogo. Celo zimo so morske vidre lahko živele ob tem, ne da bi jih bil kdo motil, pač pa so jih ogrožale lisice. Kakor tjuenji, tako so tudi one prinašale svoje starce, svoje bolnike in slabiče na kopno. Lisice so opravljale med njimi krvavo izbiro. Če so se morske vidre spomlad spet umaknile tjuenjem, tedaj med njimi ni bilo več nobenih bolnikov in slabičev, marveč samo še najmočnejši in najhitrejši pozimi povrženih mladičev.

Otok živali je bil ta razdrapani, bazaltni panj v Oceanu, kamor še nikoli ni stopila človeška noga, kjer še nikoli ni dihnili tuji dihi. Od vekov je njegov utrip udarjal v enakem taktu. Njegovi stvorci so tvorili en sam pletež, vsako bitje je bilo do potankosti ubrano z drugim, letne dobe so se imenovalle ptičja valitev, tjuenji gon, lisičji pogon in vidrni pristanek. Od daleč so prihajali valovi, morski valovi in živalski valovi, prihajali so in odhajali. Na presečišču dveh svetov je ležal otok, skrit in zastrt z meglami. Severni Pacifik, morje vremen-skih poti, vodna pustinja, ki so jo brazdile potujoče sipine, vetrovi in orkani iz vseh smeri ter se tukaj izlivali v Arktido, v svet zimskih nočnih dni. Vihar je tulil okrog skal, napolnjen z ledom. V neprestanem gibanju so divje besnele iveri zmrzali po tlačeji in moreči zimski temoti. Ozračje je bilo, kakor počej in brneč orkester, morske globine je pretresalo zadušeno grmenje ledenih prodovin. Somračne pene so visele nad potujočimi vodami, okrog njih pa pošastno frfotajoči senčniki severnega sija. Gore megel so se premikale sem in tja, bela sopara iz mešanice mrzlih zračnih plasti in toplih morskih tokov. In med meglami in valečo se vodo so se motale ledene plošče in ledene gore, se zdaj zbiralne in spet porazgubljale ter prinašale živali na otok in jih spet odnašale.